

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

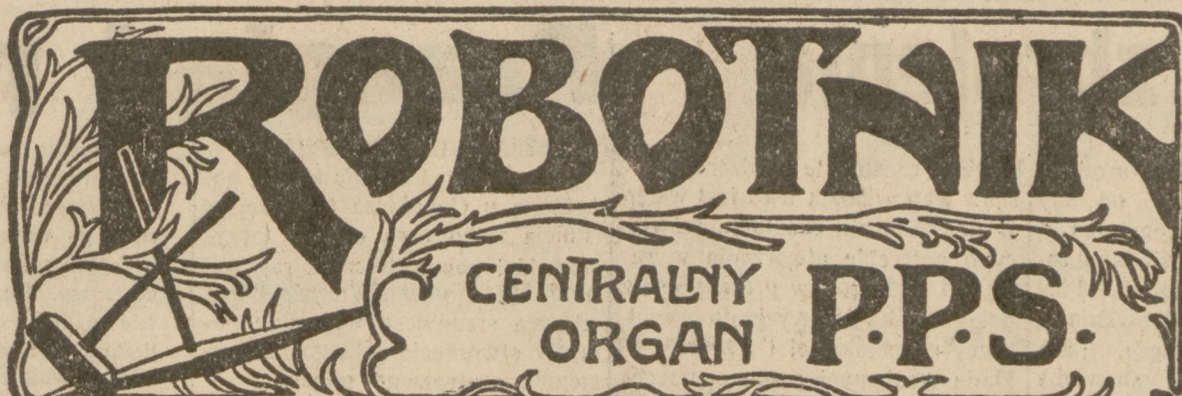
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 do 12 po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-jej.

Opłata pocztowa uliszona ryczałtem.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5.13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe

Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnika zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.

Dla członków Partii, Związków Zawodowych, urzędników państwowych i nauczycieli ulgi w prenumeracie.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Zadanie powszechnych, demokratycznych, swobodnych wyborów rozlega się w całym kraju.

Kraj chce, by się do niego odwołano!

Kraj chce powziąć decyzję!

W Gdańsku Decydująca próba

To, co się odbywa w tej chwili w Gdańsku, jest bezspornie nową, prawdopodobnie decydującą próbą PODPORZĄDKOWANIA całkowitego „Trzeciej” Rzeszy owego rzekomo „wolnego miasta”.

Kieruje tem wszystkim „gauleiter” Forster, wysoki dyktarz PANSTWA NIEMIECKIEGO. P. Greiser jest, jak wie cały świat, zwykłym wykonawcą. Dzisiaj trwa — WBRĘW KONSTYTUCJI GDANSKIEJ — likwidacja LEGALNEGO ruchu socjalistycznego; jutro odbędzie się taka sama likwidacja katolickiego centrum, pojutrze — konserwatywnych niemieckonarodowych. Ustrój polityczny „wolnego” miasta zostanie przy stosowany w pełni do ustroju „Trzeciej” Rzeszy. Powstanie — już definitywnie — przygotowany z uporem od długich miesięcy... „KORYTARZ W KORYTARZU”.

Ze do tego sytuacja zmierza, uprzedziliśmy nieskończoną ilość razy. I my, i ludowcy, i liczne grupy „sanacyjne”, i „obóz narodowy”.

Stwierdzam fakt. Tak było. Ulica Wierzbowa żeglowała

jakiemiś własnymi prądami. Do kąd? jak? w imię jakich nadziei? to było tajemnicą tej tajemniczej instytucji.

Teraz — REZULTATY biją w oczy. I nie mówcie, że oto socjaliści upominają się o socjalizm. Tu chodzi nie tylko o to.

Chodzi jeszcze o „KORYTARZ W KORYTARZU”.

A to nie jest „kwestja partyjna”.

M. NIEDZIAŁKOWSKI

Forster contra Greiser

Agencja PRESS donosi z Gdańska:

W kołach politycznych słychać, że między „gauleiterem” partii hitlerowskiej Forsterem a prezydentem senatu Greiserem przyszło do nieporozumień. Nieporozumienia te, mające podobno głębsze podłoże, uwydatniły się na tle dalszej taktyki w stosunku do Ligi Narodów.

„Gauleiter” Forster prze do radykalnych posunięć, prez. Greiser wypowiada się natomiast za większą ostrożnością nie tylko wobec Ligi Narodów, ale i wobec Polski. Nieporozumienia przybrały tak o-

stry charakter, że mówi się o bliskim ustąpieniu Greisera ze stanowiska prezydenta senatu. Kandydatem Forstera na prezydenta jest przewodniczący gdańskiego Volkstagu z ramienia partii hitlerowskiej, poseł Beil.

Obozy koncentracyjne nie uchronią dyktatur od upadku

Z Kowna donoszą: W pobliżu Kretyny w najbliższym czasie powstanie obóz koncentracyjny dla więźniów politycznych, którzy ma-

ją być zatrudnieni przy tłuczeniu kamieni na polach pod Kretyną.

(PAT.)

Burza na lądzie i morzu Półwysep Hel niszczonej przez fale

Burza na Morzu Polskim trwa już od paru dni, powodując ostatnio szereg poważnych uszkodzeń brzegu na półwyspie Hel. Po między osadą rybacką Kuźnicą a Chałupami woda podmyła wydmy oraz na znacznym odcinku uniósł 3-metrowej szerokości pasma wydmy, przy czym potworzyły się wielkie wyrwy. Urząd morski przy stał natychmiast do umacniania zagrożonego brzegu przy pomocy faszyń i kamieni.

Poza tym wzburzone morze podmyło brzegi między Wielką Wsią a Chałupami w pobliżu Cetniewa i pomiędzy Wielką Wsią a Chałupami. W porcie rybackim w Wielkiej Wsi nawałnica wyrwała pale konstrukcji drewnianej mola zachodniego. Część mola zabetonowana znajduje się w

stanie nienaruszonym. Nasilenie burzy już nieco osłabło, morze jednak jest jeszcze bardzo wzburzone.

Wtorek panowała w Tallinie na morzu i lądzie bardzo silna burza. Siła wiatru dochodziła do 11. Wiatr połamał wiele drzew starych i wyrządził wiele szkód w sieci elektrycznej i telefonicznej. Brak wiadomości o wielu statkach, które znalazły się w drodze w czasie burzy. M. in. brak wiadomości o polskim statku „Cieszyn”, który, według rozkładu miał przybyć do Tallina we wtorek. Jacht „Toddy” w drodze do Finlandii został rozbity. Jeden z członków załogi utonął, również utonął dwóch marynarzy ze statku fińskiego „Ariel”.

Na odcinku Bujaraloz w prowincji Saragossa wojska rządowe odparły atak powstańców, którzy cofnęli się, tracąc 40 poległych.

Na froncie Guadarama artyleria rządowa zniszczyła 2 działa powstańców. O świcie silny oddział powstańców usiłował okrążyć pozycje rządowe pod Santa Cruz de Retamar w prowincji Toledo, lecz został odparty.

W prowincji Badajoz wojska rządowe posunęły się o 3 km. w kierunku Medellin. Wojska rządowe bombardowały z powodzeniem Belchite. Powstańcy, okupujący miasto, usiłowali przedrzeć się przez linie wojsk republikańskich, lecz zostali odparci.

W kilku punktach frontu środkowego powstańcy atakują, lecz wojska rządowe nie odstąpiły ani jednej piędy ziemi. Pod Santa Cruz de Retamar wojska rządowe odebrały kontratakami utracone pozycje. Wbrew pogłoskom Sigüenza jest nadal w rękach wojsk rządowych.

NA FRONCIE ARAGONSKIM

Na froncie aragońskim działania wojenne rozwijają się wyłącznie na odcinku Huesca. Wojska republikańskie pod wodzą Villalba okrążają Huesca. Płk. Sandino donosi, że powstańcy zaatakowali Vicieli i Tiers, ale zostali odparci i ponieśli ciężkie straty. Zdobyć Huesca jest oczekiwane niebawem.

KOMUNIKATY REBELJI

Komunikat powstańczy z dn. 7 b. m. donosi: 30 samolotów powstańczych bombardowało linie kolejową lotnisko i koszarę w Madrycie. Przy tej okazji zrzucono ulotki do ludno-

ści. Ewakuacja Madrytu rozpoczęła się. Osobom niezdolnym do walki wydane są przepustki na wyjazd z Madrytu.

Wojska rządowe zaatakowały pozycje pod Caceras, lecz zostały odparte, ponosząc przy tym ciężkie straty. Na odcinku biskajskim wojska powstańcze zajęły miasteczko Berriatua.

DZIŚ ATAK NA MADRYT?

Dziś, według doniesień ze źródeł rebelji, rozpoczęła się generalny atak wojsk powstańczych na Madryt, kierowany osobiście przez Talavera Valera, zdobywcę Toleda. Uderzenie nastąpi w trzech kierunkach na Navalcarnero, Aranjuez i Illescas. Źródła powstańcze przypuszczają, że Aranjuez i Illescas stawiają tylko nieznaczny opór.

POZDROWIENIE PROLETARIATSKIE W MILICJI

Z Madrytu donoszą: Na mocy ostatniego rozporządzenia ministerstwa wojny wprowadzone zostało w wojskach rządowych pozdrowienie proletariackie — podniesiona w górę pięść. Zarządzenie to obowiązuje we wszystkich formacjach rządowych, nie wyłączając oddziałów armii regularnej. Ministerstwo wojny kładzie szczególny nacisk na ściśle przestrzeganie nowej formy salutowania w stosunkach między żołnierzami i oficerami oddziałów rządowych.

„NARODOWE” WOJSKA HISZPAŃSKIE Z MAROKKA

W ostatnich dniach przewieziono z Marokka na półwysep Pirenejski 16.000 żołnierzy dla wzmocnienia armii gen. Franco.

STAŁA KOMUNIKACJA LOTNICZA PARYŻ — MADRYT

Ambasada hiszpańska w Paryżu donosi: Od 5 b. m. Towarzystwo komunikacji lotniczej Air-France wznowiło stałą komunikację Paryż — Madryt via Tuluza — Barcelona — Alicante. Jest to pierwsza linia stałej komunikacji bezpośredniej pomiędzy Francją a Hiszpanią od czasu wybuchu powstania.

Nieprawdziwa pogłoska

W związku z mandatem, jaki otrzymała Polska co do uregulowania stosunku Gdańska do Ligi Narodów, a także w związku z wiadomością, iż Wysokim Komisarzem Ligi Narodów będzie mianowany Polak, rozszalała się pogłoska, iż uproszono prezesa Sławkę, by rozpatrzył konstytucję gdańską i poczynił w niej zmiany, jakie uważał za stosowne.

Dowiadujemy się z autorytatywnego źródła, iż pogłoska ta jest nieprawdziwa i że nikt do prezesa Sławki z podobnymi propozycjami nie zwracał się.

Oficjalny komunikat o aresztowaniu Radka

Pogłoski o uwięzieniu Karola Radka, jednego z najwybitniejszych publicystów komunistycznych w Z. S. S. R., zostały potwierdzone depeszą Ag. Reutersa: Agencja Reutersa donosi z Moskwy, że została oficjalnie potwierdzona wiadomość o aresztowaniu Karola Radka. Przeprowadzone

śledztwo ustaliło jego udział w spisku trockistowskim. (PAT.)

Te „udziały w spisku” i t. p. są, oczywiście, niezdatną komiką. Chodzi zaś o to, że Stalin nie rezygnuje z drogi, która wywarła tak duże ujemne wrażenie w Europie po rozstrzelaniu Zinowiewa, Kamieniewa i t. d.

Sytuacja w Palestynie

Naczelny komitet arabski odbył znów dłuższe posiedzenie, ale do konkluzji w sprawie odwołania strajku jeszcze nie doszło. Tymczasem taktyka zwlekania tolerowana przez Rząd brytyjski, jest ostro atakowana przez prasę palestyńską. Jedyna wychodząca w

Palestynie gazeta angielska „Palestine Post” została wczoraj zawieszona na dwa dni z racji artykułu wstępnego, atakującego bezczynność władz brytyjskich. również gazeta hebrajska, wychodząca w Tel-Awivie, „Davar” została na dzień zawieszona.

Projekt zniesienia sądów przysięgłych

Ministerjum Sprawiedliwości prowadzi obecnie prace nad projektem ustawy o zniesieniu sądów przysięgłych na obszarze b. zaboru austriackiego. W ten sposób nastąpiłaby unifikacja ustroju sądownictwa na terenie całego Państwa.

Dotychczas sądy przysięgłych istniały tylko w b. zaborze austriackim, gdzie trwają dotąd,

wprowadzone przez zaborców. Konstytucja marcowa przewidywała wybieralność sędziów pokoju oraz sądy przysięgłe. W konstytucji natomiast kwietniowej nie ma mowy już ani o wybieralnych sędziach pokoju, ani o sądach przysięgłych, przeto unifikacja sądownictwa pójdzie po linii zniesienia sądów przysięgłych tam, gdzie istnieją.

Kobiece oddziały Milicji Ludowej bronią Madrytu

Partja Pracy a zbrojenia

Miarą zaangażowania sytuacji europejskiej wskutek zbrojeń faszystowskich jest fakt, że angielska Partja Pracy zmieniła swe stanowisko dotychczasowe w sprawie zbrojeń.

Partja Pracy jest skrajnie pacyfistyczna i do niedawna widziała w stopniowym rozbrojeniu jedyną gwarancję pokoju. Partja zwalczała też gwałtownie program dobrojenia obecnego konserwatywnego Rządu.

Ale polityka hitlerowska zrobiła swoje i Partja Pracy nie może już nadal hołdować „czystemu” pacyfizmowi. Partja zrozumiała, że nadszedł czas, kiedy trzeba pomyśleć o obronie przed faszyzmem.

Już na kongresie związków zawodowych w Plymouth, we wrześniu r. b., obecny przewodniczący tych związków, tow. Bevin, zapowiedział, że robotnicy angielscy będą musieli poddać rewizji swą politykę zagraniczną.

Obecnie, na kongresie Partji Pracy w Edynburgu, przeszła rezolucja, dająca wyraz zmianom poglądów na zbrojenia, potraktowane jako część składowa polityki zagranicznej.

Rezolucja stwierdza, że wobec wzrastającego niebezpieczeństwa dyktator, powiększających w niebity sposób swe zbrojenia, łamiących prawo międzynarodowe i odmawiających współpracy nad organizacją pokoju, siła zbrojna

państw, wiernych Lidze Narodów, winna być uzależniona od siły zbrojnej możliwego napastnika.

Partja Pracy — głosi dalej rezolucja — popierać będzie taką siłę obronną, która odpowiadała by zobowiązaniu Anglii, jako członka Ligi Narodów, służyć utrzymaniu praw i swobód ludowych, oraz urządzeń demokratycznych i stała na straży prawa międzynarodowego.

Rezolucja atakuje jednak politykę zbrojową Rządu, jako „czysto konkurencyjną” i zwał winę za obecny stan rzeczy m. in. na ubiegłe pięcioletnie rządy konserwatywne w Anglii, które były „szczytem niekompetencji i zdrady przyrzeczeń pokojowych”.

Rezolucja wreszcie krytykuje Rząd za obronę interesów prywatnego przemysłu wojennego stanowiącego poważną groźbę dla pokoju.

Rezolucja nie mówi o rozbrojeniu. Jest to znamię czasu, mówi się już tylko o większym lub mniejszym dobrojeniu, a nie o rozbrojeniu. Tylko w uzasadnieniu rezolucji Partja wyraża się, że wierzy w rozbrojenie.

Rezolucja mówi ogólnikowo o zbrojeniach dyktatur, nie wspominając o hitleryzmie, ani faszyzmie. Ostrożność ta pochodzi stąd, że Partja Pracy mimo wszystko wciąż jeszcze wierzy, że konferencje z Hitlerem mogłyby dać jakieś rezultaty pokojowe. 7

biegiem czasu i te złudzenia przynęca. Zapowiedzią tego jest wstęp w uzasadnieniu rezolucji, mówiący o potrzebie utworzenia w ramach Ligi Narodów grupy państw pokojowych, gotowych do współpracy ekonomicznej i zawarcia układu wzajemnej pomocy przeciw napastnikom.

O tem należało już dawniej pomyśleć i nie trawić czasu na kłótnie Hitlerów.

Partja Pracy Wielkiej Brytanji odrzuca „jednolity front” z komunistami

Na konferencji brytyjskiej Partji Pracy w Edynburgu wniosek o utworzenie frontu wspólnego z komunistami odrzucono większością 1,136 tysięcy głosów. (PAT.)

Ta uchwała Konferencji nie stanowi żadnej niespodzianki. „Jednolity front” z komunistami w Anglii — niezależnie od różnic ideowych zasadniczych pomiędzy So-

TESKNIĄ DO „ROZPRAWY”

Endecy wciąż forsują znana, pozycjoną u Goebbelsa teorię, że istnieją tylko dwa obozy: faszystowski i komunistyczny; reszta — bluff. Dlatego też „Wieczór War.” odrzuca stanowczo wszystkie pomysły stworzenia jakiegos „Trzeciego”, centrowego obozu:

„Nie warto też zajmować się próbami stworzenia stronnictwa: demokratycznego, mieszczańskiego, umysłowo — pracowniczego i t. p.

Wszystko to jest balamucenie się polityczne. Dwa wielkie fronty zbliżają się coraz więcej ku sobie do walnej rozprawy. Więc w centrum nie ma miejsca na większe masy. Może się w nim zmieścić co najwyżej kilka lamp i stołeczków z herbatką.”

Tak; „walna rozprawa” — oto ich stanowisko. Po pierwsze jest bardzo „katolickie”. Po drugie jest niezmienne „patryjotyczne”. Wyrzynajmy się więc nawzajem, rodacy!

COŚ — Z NICZEGO...

W „Polonii” St. St. przedstawia wysiłki p. Koca nad tworzeniem „nowego obozu” „sanacyjnego”. Ale, po Łodzi, nie widać, z czego ten obóz można skleić.

„Bo niby z czego ma się go tworzyć, jeżeli w Łodzi nie można zdołać ani jednego miejsca?”

Owszem, można zawsze tworzyć go z pozorów, tak jak tworzone B. B., zupełnie poza prawdą życia, poprostu w ten sposób, że wojewodowie i starostowie zawołają gromkim głosem:

— Stań się!

I wtedy raz jeszcze stanie się i będzie pochod i muzyka i: niech żyje! Ale sam ten twór żyć nie będzie. Trzeba to będzie karmić i podpiekać, pchać w to pieniądze, nadzieję do posadami i przywilejami, zupełnie tak samo jak smutnej pamięci B. B. Ale takie odgrzewanie będzie miało jeszcze mniej światłek zły, niż pierwsza próba, bo odrzuca wszystko małą ręką: smamy, nadto dobrze znamy!

Dość, że od chwili wyborów łódzkich p. plk. Koc pracuje w próżni ujawnionej i przypomina chyba alchemików średniowiecznych, którzy głowili się nad tym, jakby to z niczego coś stworzyć, przyczem wiadomo, że... żadnemu się to nie udało.

Czekamy więc z ciekawością.

PERSPEKTYWY FASZYZMU

W „Czasie” korespondent rzymski pisał: „Włoszech. Trwa, dopóki się podsyca walkę. Ale, gdy walki zbraknie?”

„Nie wydaje mi się, by jakikolwiek społeczeństwo mogło żyć bez końca w stanie walki. Żadne, najmocniejsze nawet nerwy, ciągle go napiecia, spowodowanego przez walkę, nie wytrzymają. Musi nastąpić wyczerpanie. Dawało się ono już wyczerpać we Włoszech, w chwili rozpoczęcia działań wojennych w Abisynji. Nastrojów ówczesny był bardzo daleki od entuzjazu. Dopiero sankcje elektryzowały społeczeństwo. Tak samo dzisiaj, po zwycięskim zakończeniu wojny, nie ma tego entuzjazu, którego się oczekiwało. To wszystko daje wiele do myślenia.

A poza tym wyczerpanie materialne. Sumy, które Mussolini użył na przeprowadzenie ciągłych walk zarówno wewnętrznych, jak zewnętrznych, są olbrzymie. Społeczeństwo chętnie dawało państwu do dyspozycji swe pieniądze. Ale wreszcie wszystkie zasoby muszą się wyczerpać. I tu powstaje pytanie, co będzie dalej? Czy system faszystowski przetrwa zahamowanie rozmachu, którego nabral?”

Watpliwości uzasadnione. Tych wątpliwości słychać coraz więcej. Lud sarka. Ale interes klasowy kapitalistów oraz resztki zbudów drobnoburżuazyjnych podtrzymują jeszcze system.

„FRONT” NA POHYBEL

P. P. S.!

Otrzymał numer (2-gi) ukraińskiego faszystowskiego pisma „Front”! Pisemko marne, głupawe, antysemityczne. Ciekawe, że cały wstępny artykuł po-

święcony napaściom — na P. P. S. Ostrzeżenie, ostrzeżenie bez końca, ukraińskich robotników, by nie szli na pasku P. P. S.

Poziomek taki (dosłownie): „kapitał — to żydowski kapitał. Gdy Żydów nie będzie — kapitał nie będzie”. A PPS, (razem z USDP) właśnie „chce dopomóc kapitałowi” i t. p.

Słowem „Frontem” do głupoty!

PO LAPACH!

Organ klerykalnych demagogów „Mały Dziennik” odpoczął sobie przez parę dni po otrzymanych cięgiach za fantastyczne informacje o Łodzi i denuncjacje różnego rodzaju — i znowu zaczął snuć swe kalumniatorskie rozważania na temat PPS. Poto przecież został założony, żeby codziennie bredzić na PPS. i cały ruch wolnościowy:

„Musiał być złożona do archiwum legenda o „nieszkodliwości” PPS, ceniącej swe tradycje patryjotyczne — niepodległościowe. Organ tej partii „Robotnik” natychmiast po wyborach popisał się bowiem z od słoniem przylbici, występując z napaściami na duchowieństwo katolickie i gloryfikacją czerwonego „Frontu ludowego” w Hiszpanji, przy jednoczesnym plugawieniu obrońców Alkazaru, którzy przez swoje bohaterstwo zasłużyli na szacunek nawet śmiertelnych swych wrogów.”

Prosimy naleyście ocenić tę „jęzicką” perfidię. „Mały Dziennik” nie twierdzi wyraźnie, że PPS. przestała być niepodległościową. Szczyt więc swój już ostrożnie. Proponuje „tylko” „złożyć do archiwum legendę PPS, „ceniącej swą niepodległościowość”. Na jedno oczywiście wychodzi.

Możemy tym pp. klerykalnym denuncjantom powiedzieć tylko jedno: wam wam wogóle coś gadać Niepodległości, którą w r. 1914 i następnych zwalczaście z całą pasją! Czy przypominacie odeszły kleru na rzecz Franciszka-Józefa i na rzecz cesarza Wilhelma? albo identyfikowanie niepodległościowców z Żydami? albo wystąpienie biskupa Łosińskiego przeciw strzelcom? i t. d.

A może głębiej zajrzeć w dzieje i przypomnieć stosunek Watykanu do powstań? A może zacytować opinie Mickiewicza i Słowackiego?

A teraz ci panowie ośmielają się coś gadać w imieniu Niepodległości, którą zwalczała! I składać „do archiwum legendę PPS”!

Tupet rzeczywiste bezprzykładny! Ale nie dziwmy się: poto właśnie — powtarzamy — do życia powołano ten denuncjatorski dzień niczek, by zwalczać socjalizm i wszelki niezależny ruch ludowy.

K. Cz.

Bywa i tak

Zbliża się ciągnięcie I-ej klasy Loterii Państwowej. Wiele graczy gra stała na ten sam numer. Daje się to zauważyć w kol. Dzierżanowskiego, gdzie od szeregu loterij system ten ma wielu zwolenników. Metoda ta nie jest zła. Dla przykładu dość wspomnieć, że na nr. 51047 w ciągu jednego roku ci sami gracze wygrali dwukrotnie, raz 10,000 zł. i w parę miesięcy potem 100,000 zł. Kto zatem chce do I-ej klasy zatrzymać ten sam numer losu, niech z kupnem biletu loteryjnego nie zwleka i spieszy do kol. Dzierżanowskiego (Nowy świat 64, oddz. Freta 5) po odbiór swego numeru, gdyż w razie spóźnienia bilet może być sprzedany komu innemu, a potem jak przykro, gdy wygrana nas ominie.

Wspomnieć tu należy, że w kolekturze Dzierżanowskiego pada wiele wygranych, to też zastępy grających u Dzierżanowskiego stale wzrastają. (z)

Tak! — To wątroba...

ze wszystkimi objawami niedomagania: zapaleniem woreczka żółciowego, atakami kamieni żółciowych, planami wątrobianymi na twarzy i t. p. Lepiej zapobiegać chorobie zanim się rozwinię. Przy pierwszych objawach niedomagania wątroby stosuje się zioła

magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Biliosa”, które pobudzają wątrobę do prawidłowej pracy i normalnego wydzielania żółci oraz powodują naturalne wypróżnienia. Wytwórnia: Magister WOLSKI, Warszawa, Złota 14.

Z sali sądowej

SKAZANIE BANDYTÓW.

Sąd okręgowy wydał wyrok w procesie szajki bandyckiej przez dłuższy czas grasującej w pow. warszawskim. Sąd skazał Zawadzkiego na 8 lat więzienia, Mikulskiego na 4 lata pozostałych zaś na 3 mies. więzienia. Mikulskiego i Zawadzkiego sąd skazał na umieszczenie w zakładzie dla nieoprawnych.

1.000 ZŁ. GRZYWNY.

Sąd apelacyjny wydał wyrok zatwierdzający wyrok I inst., skazując prof. Piniego na 1.000 zł. grzywny i jego wydawcę Plebana na 500 zł. grzywny za przekroczenie praw autorskich Norwida.

TRAGEDJE MATEK.

Sąd okręgowy rozpatrywał wczoraj dwie sprawy matek, z których każda przeżywa gehennę cierpień na podłożu miłości macierzyńskiej.

Jedną z nich uboga wieśniaczka z pod Warszawy miała nieślubne dziecko, a znajdując się w skrajnej nędzy, nie mogąc znaleźć pracy z dzieckiem, podrzuciła je. Dziecko zostało wzięte na wychowanie przez niejakich Zielińskich, którzy je uważali za swoje i wychowywali, ukrywając jej pochodzenie. Tragedja rozpoznała się przed 13 laty. Obecnie matka dziewczynki, której los się odmienił i która wysłała dobreżamą wiedziona tęsknotą za dzieckiem zażądała zwrotu dziecka a spotkawszy się ze sprzeciwem, wystąpiła na drogę sądową. Sąd zaocznie sprawę rozpatrzył i nagle do rodziny Zielińskich zjawił się komornik, żądając wydania dziecka. Zielińscy dziecka nie oddali i wnieśli sprzeciw do sądu. Wczoraj w sądzie okręgowym w wydziale cywilnym rozpatrywano zarówno skargę o ukrywanie dziecka jak powództwo wzajemne Zielińskich, którzy w razie gdyby sąd nakazał zwrot dziecka, domagając się zwrotu kosztów wychowania i utrzymania dziecka.

Druga sprawa była stokroć tragiczniejsza; stanęła w niej przed są-

dem 29-letnia Franciszka Bobkova, żona sierżanta, oskarżona o zarżnięcie brzytwą 12-letniego swego syna.

Bobkova miała w domu częste secesje z mężem z powodu dziecka, które było niedorozwinięte umysłowo. Matka kochała dziecko, ojciec go nienawidził, widząc w niem cherlawie, nie normalne stworzenie. Sierżant Bobko przeszedł do emerytury i prowadził sklep w Warszawie a żona z dzieckiem mieszkała w Grudziądzu. Po chorobie, jaką przeszedł, wyjechał na rekonwalescencję, podając fałszywy adres fałszywie w Legionowie, gdzie udał się do Chotomowa. Niezależnie kobieta przekonawszy się, że mąż ją oszukał, była pewna, iż została porzucona, przyjechała do Warszawy i tu w hotelu Central rozegrał się ostatni akt dramatu. Matka dała synowi kilka tabletek weronalu, a gdy ten usnął, poderżnęła mu gardło brzytwą. Potem usiłowała przeciąć sobie arterię w rękę a gdy się to jej nie udało, gdyż działała w stanie półprzytomnym, wybiegła na ulicę i wezwała sama policjanta.

Nieszczęśliwa przynajmniej do czegoś. Twierdzi, że myśląc, że ją mąż porzucił, nie czuła się na siłach walczyc z nędzą z chorem niedorozwiniętym dzieckiem i wolą skończyć z nim razem życie. Stwierdza, że mąż zgnęał się nad dzieckiem, że pierwsze dziecko zmarło z jego winy, bo dawał mu ocet do mleka, że mąż sam dawał jej brzytwę, żądając by syna zabiła. Psychiatrzy stwierdzili, że nieszczęśliwa działała pod wpływem silnego wzburzenia i w czasie czynu zabójstwa, miała ograniczoną wolność kierowania swymi postępkami.

SPRAWA ASYSTENTA POLITECHNIKI.

Sąd okręgowy wydał wczoraj wyrok w sprawie inż. Sierżputowskiego, asystenta politechniki, oskarżonego o działanie na szkodę głównego urzędu miar. Sąd ulewnił inż. Sierżputowskiego z zarzutu działania na szkodę Urzędu, lecz skazał go za niedbalstwo przy zakupie termometrów na 6 tygodni aresztu, dając mu karę na mocy amnestji. — Ponieważ inż. Sierżputowski prowadził w swoim czasie na łamach prasy walkę z dyr. gł. Urzędu Miar w niedługim czasie zapewne znowu będziemy o nim pisać, gdyż akcja ta ma się zakończyć w sądzie.

I. K.

Awantury faszystowskie w Paryżu i Londynie

Niedzieli ubiegłej odbyły się w dwóch stolicach Zachodu, w Paryżu i w Londynie, demonstracje faszystowskie.

W Paryżu faszyci z pod ruchu pułkownika de la Rocque'a przygotowali wielką próbę sił. Pod pretekstem, że chcą przeszkodzić zgromadzeniu komunistycznemu, zwołanemu do „Parc des Princes” wódz faszystów zmobilizował z różnych stron kraju około 20 tys. ludzi. Mieli oni obsadzić wejścia do parku i nie wpuszczać do niego komunistów.

Policja, zawczasu poinformowana o planach faszystów, udaremniła je i stłumiła wszystkie próby szerszej „akcji”. Faszystów nie do puszczono do parku, który oni kilkakrotnie usiłowali „zdobyć”. — Wiece komunistów minął w zupełnym spokoju.

Gdy faszyci przekonali się, że do walki z komunistami nie dojdzie, zaczęli tworzyć grupy i pochody w różnych częściach miasta. Ale policja i na to była przygotowana; pochody bez większego trudu rozpraszano. Tu i ówdzie dochodziło do starć z policją, którą prowokowano w rozmaity sposób, obrażając wywiskami, szklankami, odłamkami krzesel i t. p. Aresztowano około 1.400 awanturników.

Po tych zajściach przypuszczają, że władze rozwiążą organizację p. np.: Partja Społeczna, pod którą ukrywa się dawny Ognisty Krzyż, rozwiązany już przez Rząd Władze gromadzą dowody winy przeciw pułk. de la Rocque, — by pociągnąć go do odpowiedzialności sądowej.

W Londynie faszyci pod wodzą Mosleya urządzili pochód do wschodnich dzielnic Londynu, zamieszkałych przeważnie przez Żydów.

W pochodzie brało udział około 3 tysięcy umundurowanych faszystów; ale przeciw faszystom zgromadził się olbrzymi 100-tysięczny tłum, który to tu to tam zatarasował pochodowi drogę i chciał za-

trzymać go przed dzielnicą wschodnią.

Policja w liczbie 10 tysięcy utworzyła szpalę, broniąc pochod faszystów. Doszło wobec tego do starć antyfaszystów z policją. W pewnym miejscu ustawiono barikady. Walki trwały 3 godziny i miały zacięty charakter. Tłum wysiadał wrogo wobec policji — która ze swej strony nie szczędziła pałek gumowych. Zaarestowano 63 osoby. Wreszcie komisarz policji na własną rękę rozkazał Mosleyowi wycofać pochód, co też nastąpiło.

Opinia angielska domaga się energicznie zakazu podobnych pochodów, mających charakter wybitnie prowokacyjny i antysemityczny. Podkreśla się, że faszyci tworzą milicję własną na wzór faszystów hitlerowskiego i włoskiego i żywcem naśladują taktykę tych faszystów.

Winę za niedzielne zajścia przypisuje się min. spr. wewnętrznych Simonowi, który zezwolił na pochód mimo ostrzeżeń pięciu burmistrzów dzielnic londyńskich i działaczy robotniczych, którzy zabiegali u Simona o zakaz pochodu, ze względu na spokój publiczny.

Dwa wyroki śmierci w Rzeszowie

Sąd przysięgłych w Rzeszowie w czasie ostatniej kadencji wydał dwa wyroki śmierci. W pierwszym wypadku skazany został St. Tyska za mord rabunkowy, dokonany w Wielką Sobotę r. b. na 18-letniej służącej J. Walnej. W

drugim wypadku skazany został na śmierć niejaki St. Królikowski za podwójne morderstwo dokonane dnia 1-go maja r. b.; obrońcy wnieśli kasację, którą jednak sąd najwyższy odrzucił. Skazany wnieśli prośbę o łaskę do Pana Prezydenta R. P.

Pokwitowania

DO DYSPOZYCYI KOMISJI CENTRALNEJ ZWIĄZKÓW ZAWOD. w myśl wezwania z dn. 14.VIII 1936 roku.

I. B. z Grudziądza zł. 22.50.

Oddział Związku Włókienniczego w Żyrardowie zł. 24.— Od maturzystów zł. 25.

Zebrane wśród młodzieży w Urz. 25.30.

Cz. P. w Bielsku zł. 15.50.

Komuna więźniów politycznych w Katowicach — kosztem wałówek zł. 10.

Więźniowie Polityczni w Mysłowicach — kosztem wałówek zł. 21.60.

Pochód trędowatych na pałac prezydenta Filipin

O niezwyklej zjściu donoszą z Manilli (Filipiny). Z miejscowego szpitala św. Łazarza, obywatelski dozorców, wydostał się na wolność 300 trędowatych którzy w demonstracyjnym pochodzie udali się wczesnym rankiem do pałacu prezydenta. Straże wojskowe, chroniące pałac, w pośpiechu uciekły przed trędowatymi którzy w ten sposób dostali się do wnętrza, gdzie specjalna delegacja trędowatych została przyjęta. Trędowaci żądali zmiany

Pochód trędowatych na pałac prezydenta Filipin

systemu leczenia, twierdząc, że trąd jest równie nie zaraźliwy, jak gruźlica, jeżeli nie ma bezpośredniego zetknięcia się z chorym i dla tego trędowaci winni być na swobodzie, bądź też być leczeni w warunkach podobnych, w jakich leczeni są chorzy na tuberkulozę. W pochodzie trędowaci nieśli transparent z napisem: „dajcie nam wolność lub zabijcie nas”. Po wysłuchaniu postulatów przez władze, trędowaci wrócili w pochodzie do szpitala.

Nieco cieplej

Przewidywany przebieg pogody 8 b. m.: chmurno i mgliście z dość obfitymi deszczami na południu kraju, ogarniającymi stopniowo pozostałe dzielnice. Nieco cieplej. Slabe wiatry północno — wschodnie i północne lub

Kulisy rewolty hiszpańskiej

Kto finansuje—obok Berlina i Rzymu—„narodowego” gen. Franco? Wodzowie „narodowi” i „chrześcijańscy”... masonami? Dalsze rewelacje „Revue de Paris”

Nafta! Nafta! Nafta!

We wszystkich tych częściach Hiszpanii, gdzie rządzą rebeljanci, cały handel naftą i benzyną przechodzi w ręce koncernu Royal - Dutch - Shell.

Na wypadek zwycięstwa wojsk rebeljanckich, o czym tak samo mocno przekonany jest król naftowy Deterding, jak i sam generał Franco, monopol powyższego koncernu zostanie rozciągnięty na cały kraj.

Od dziesięciu lat mają potężni władcy naftę niezłatwioną sprawę z Hiszpanią. Ody Primo de Rivera w roku 1927 stał u szczytu swej dyktatorskiej kariery, ogłosił on państwowy monopol na handel naftą. W Hiszpanii panowały wtedy względnie dobre stosunki gospodarcze (okres dobrej koniunktury), a pezetą opierała się na złocie. Setki statków odbijały z portów hiszpańskich, wywożąc rżęć, jarzyny, kwiaty, oliwę i wino do Anglii i Ameryki, cysterny zaś Deterdinga i Rockefellera przywoziły wzamian tego ropę i naftę. Aż pewnego dnia uznał Primo de Rivera, że nie jest to dla Hiszpanii korzystny interes i skonfiskował rafinerie nafty, cysterny oraz stacje benzynowe, słowem — cały aparat handlu naftą i jej produktami i zaproponował królom naftowym odszkodowanie w wysokości 75 milionów pezetów.

Deterding i Rockefeller, dotychczas zawzięci wrogowie, w obliczu tego „nieszczęścia” połączyli się i utworzyli wspólny front przeciwko dyktatorowi. Najpierw próbował układów. Zażądali od Hiszpanii 300 milionów pezetów za swoją własność oraz stałej umowy na dostawę ropy. Primo de Rivera nie zgodził się.

Nie zdawał sobie snąć dyktator sprawy, z jakimi potęgami zadł. W sześć miesięcy po wprowadzeniu monopolu państwowego, w całej Hiszpanii zabrakło naftę i benzyny. Rząd wprowadził w swym ręku cały aparat handlowy, ale nie miał ropy, której ani Deterding, ani Rockefeller nie chcieli Hiszpanii dostarczyć. Bojkoł sięgał tak daleko, że statki hiszpańskie będące w drodze, w żadnym porcie nie mogły otrzymać ropy dla swoich motorów Diesla, gdyż wszędzie obowiązywał srogi zakaz sprzedawania naftę statkami hiszpańskimi.

Cóż mógł dyktator na to poradzić? Pomimo, że cały jego pro-

gram polegał na unikaniu jakiegokolwiek styczności z Sowietami, musiał on udać się do nich i prosić o wybaczenie z kłopotu. Zawarł on umowę z Sowietami na dostawę ropy i wprowadził Hiszpania miała znowu naftę i benzynę, ale cała polityka tego politykowania godnego dyktatora narażona została na szwank. Przeciwnieństwo pomiędzy programem a praktyką życiową, podkopało autorytet „wodza” i wzmogło obóz jego przeciwników.

Było to dziełem „przypadku”, że właśnie w tym samym czasie, kiedy trwała wojna o naftę, amerykańskie urzędy celne dokonały odkrycia, że jarzyny, od dziesięciu lat sprowadzone z Hiszpanii do Ameryki, mają niebezpieczny zarazek, który może łatwo przetrwać się na jarzyny i warzywa produkowane w Ameryce. Setki statków stały w portach amerykańskich, a władze celne nie pozwalały wyładowywać ich i transporty jarzyn psuły się i gnily.

Również „przypadkowo” w tym samym czasie prasa Deterdinga w Londynie rozpoczęła kampanię przeciwko importowi jarzyn z Hiszpanii, dowodząc, iż jest to zdradą interesów ojczyzny, gdy sprowadza się jarzyny od obcych, mogących sprowadzać je z własnych kolonii.

Primo de Rivera zdawał sobie sprawę z tych „przypadkowych” zbiegów okoliczności, ale nie chciał poddać się królom naftowym.

Trzeba było chwycić się energiczniejszych środków! Kurs pezetów zaczął nagle w niewytłumaczony sposób chwiać się na międzynarodowym rynku walutowym Deterding, który już raz finansował wielką akcję fałszowania i puszczenia w obieg czerwonońców, chcąc w ten sposób zachwiać Rząd sowiecki, tu z większym powodzeniem pracował. Agenci Deterdinga rzucali na giełdach pezetów, — obniżając ich kurs, a w Madrycie agent Deterdinga Don Juan March wywołuje „kryzys zaufania” do Primo de Riverę.

Zachwianie się waluty hiszpańskiej wywołało niepokój w społeczeństwie, które i bez tego miało już dosyć nieodpowiedzialnych rządów Primo de Riverę, ale także i we dworze. Alfons XIII rzucił dyktatorowi naciągaczom na pożarcie. Akcja udała się. W jednym

tylko zawiedli się Rockefeller i Deterling. Przypuszczali, że król zdąży jeszcze znieść monopol naftowy, lecz król musiał uciekać z Hiszpanii prędzej, aniżeli to się naciągaczom zdawało.

Gdy król opuścił Hiszpanię i Rząd republikański skonfiskował jego wkłady bankowe, w safeście królewskim znaleziono kilka tysięcy akcji Royal Dutch oraz Standard Oil...

Król hiszpański był cichym współnikiem obcego kapitału, eksploatującego jego własny kraj. Dzisiaj wstąpił za armją „narodową” gen. Franco wkracza triumfalnie do Hiszpanii spółka Deterdinga i Rockefellera.

MAŁY FELJETON

Hiszpańskie perpetuum mobile

Potrzeba jest matkę wynalazków, dlatego czas wojenny, kiedy potrzeby są wyjątkowo wielkie i wyjątkowo liczne, szczególnie sprzyja odkryciom i wynalazkom.

Tu godzi się zauważyć, że w języku polskim „potrzeba” jest symbolem bitwy, przeto śmiało można powiedzieć, że wojna jest matką wynalazków. Czyż trzeba przypominać, ilu wynalazków dokonano podczas wojny światowej, że wspomnę chociażby sposób otrzymywania azotu z powietrza.

Tocząca się obecnie wojna domowa w Hiszpanii, która dla wszystkich ludzi nie zarażonych bakcyliem faszyzmu jest głęboką tragedią ludu hiszpańskiego, sprawiła, że nasi rodzimego chowu faszyści ujawnili, że „czerwoni” z Madrytu rozwiązyli zagadnienie perpetuum mobile, zagadnienie, nad którym ludzie głowili się nadaremnie od tysiąca lat.

Według tedy świątliwej opinii naszych domorosłych faszystów wojna domowa w Hiszpanii nigdy się nie skończy, ponieważ jedna ze stron wojujących, a mianowicie „czerwoni” uczynili z siebie perpetuum mobile.

Jeśliście ciekawi, to posłuchajcie, jak to się odbywa. „Czerwoni” Rząd madrycki biorze ze skarbów hiszpańskiego złoto, daje to złoto delegatom na zakup za granicą broni, żywności i czego tylko potrzeba dla „czerwonej” armji. Delegaci ci, zamiast poczynić za-

podaliśmy wczoraj interesujące rewelacje „Le Temps” i „La Revue de Paris” o tem, że „chrześcijańscy” i „narodowi” wodzowie rokoszu hiszpańskiego są poprostu... masonami. Oto parę dalszych informacji:

„Gdy Rząd p. Quiroga kazał aresztować Brata (masonskiego — przyp. nasz) generała Lopeza Ochoa, który miał sobie polecone w roku 1934 uśmierzenie rewolty w Asturji (to „uśmierzenie” było niesłychanie okrutne — przyp. nasz), wszyscy członkowie „Braterskiego Zjednoczenia Wojskowego” poczuł się zagrożeni i doszli do przekonania, że solidarność wolno — mularska została przez Rząd pogwałcona i że odwołanie

się do broni stało się nieuniknione”.

No, i wybuchła rewolta. Organizował ją z innej strony p. Calvo Sotelo, monarchista. Został, jak wiadomo, zamordowany. Konferował jednak przedtem z gen. Franco przez pośredników. Gen. Franco był dość wstrząśnięty... Wszak już działał z ramienia „Wojskowego Zjednoczenia Braterskiego”...

„Revue de Paris” nie ukrywa zresztą swoich sympatyj dla rewolty. Sądzi, że jest to rodzaj ekspiacji za wypędzenie Alfonsa XIII, który, jak czytelnicy widzą z sąsiedniego artykułu, zajmował się spekulacjami naftowymi na szkodę własnego kraju.

Niechże nam teraz p. J. Gierzych, specjalista „Obozu narodowego” od spraw masonskich, wytłumaczy całą tę historję.

Wychodzi koniec końców tak:

1) masoni zrobili rewoltę woj-

ską przeciwko Hiszpanji ludowej;

2) a wszakże — według „Warszawskiego Dziennika Narodowego” — właśnie masoni organizują wszędzie „Fronty ludowe”;

3) masoni zatem wszczęli rewoltę przeciwko własnemu dziełu;

4) łoże pruskie — sądząc z poglądów historycznych p. Giertycha — dały im najwidoczniej taki rozkaz.

Chyba tak?...

Ale jak wygląda przeor Paulinów w Częstochowie? Wysłał list holdowniczy do masonów wbrew wielokrotnym zaleceniom Rzymu?...

Czekamy ze szczerą niecierpliwością na wyjaśnienia „Warszawskiego Dziennika Narodowego”, „Małego Dziennika” i Katolickiej Agencji Prasowej.

Bo przecie „Le Temps” i „La Revue de Paris” — to nie są organy propagandy „Frontu Ludowego”. Nieprawdaż?...

Ofiarność robotnicza

„Peuple”, organ francuskich związków zawodowych, z dnia 4 b. m., podaje cyfrę ofiar, złożonych na rzecz ludu hiszpańskiego, w wysokości 3.298.880 franków. Ofiary napływają w dalszym ciągu.

W Belgji zebrano dotąd zgórą 1 milion fr. belgijskich. Jest to, biorąc pod uwagę liczbę ludności w Belgji, najwyższa suma, jaką

ofiarowano dla Hiszpanji w różnych krajach.

W Madrycie powstał specjalny komitet, złożony z przedstawicieli robotniczego ruchu politycznego i zawodowego, celem rozdawnictwa ofiar, napływających z zagranicy za pośrednictwem Funduszu, wyłonionego z ramienia Międz. Socjalistycznej i Zawodowej.

Franco grozi

Gen. Franco, jak wiadomo z depesz, obwołał siebie w Burgosie naczelnym wodzem armji i szefem „rządu”. Jeszcze skóra na niedźwiedziu, a rokoszanie już się nią dzielą.

Przy sposobności Franco wygłosił przemówienie, w którym zagroził wszystkim państwom, okazującym pomoc Madrytowi, że osm swym zwycięstwem nie będzie utrzymywał z nimi stosunków!

Meksyk pomaga Madrytowi

Jeden bodaj Meksyk od początku wojny domowej w Hiszpanii stanął zdecydowanie po stronie Rządu, nie bawiąc się w obudną neutralność. Stwierdził to na Zgromadzeniu Ligi Narodów przedstawiciel Meksyku, p. Bassol, którego przemówienie różne agencje telegraficzne pominięły milczeniem.

Bassol oświadczył: „W oparciu o solidne podstawy prawne i w obliczu trudności zagadnienia, stojącego przed Rządem

hiszpańskim (Meksyk sam tyle cierpiał w ciągu swych dziejów pod obuchem wojskowych zamachów stanu!) Rząd mój od początku konfliktu ustalił politykę wspólną pracy materialnej z legalnym Rządem hiszpańskim; linja postępowania, wytknięta przez mój Rząd, przeprowadzana jest konsekwentnie, znajdując w prawie międzynarodowym usprawiedliwienie pełne i całkowite”.

Szpiegostwo rokoszan

Jedną z licznych trudności, z którymi borykać się musi Rząd madrycki, jest plaga szpiegostwa, uprawianego przez rokoszan w części kraju, pozostającej pod władzą Rządu.

Barcelona dość wcześnie uporała się z tą plagą, Madryt zaś dopiero po dojściu do władzy Rządu obecnego tow. Caballera, rozpoczął energiczną akcję tropienia

szpiegów. Powołano do życia specjalną służbę do walki ze szpiegostwem i rezultaty jej działalności są już teraz bardzo pomyślne.

Wykryto zwłaszcza wielu szpiegów faszystowskich wśród milicji rządowej i w oddziałach kobiecych, do których wstępowały damy z arystokracji, by zbierać wiadomości dla rokoszan.

Intuicja

Z przyjemnością stwierdzam, że aparat administracyjny Państwa Polskiego coraz bardziej doskonali się.

Policjant 1936 roku o wiele lepiej prezentuje się od policjanta 1920 roku. I nie tylko zewnętrznie zrobił postępy, ale nabrał rutyny i wyrobił w sobie intuicję, która pomaga mu orjentować się, jak z gościem postąpić.

Przed paroma miesiącami przyjechał do Polski p. Jean Painlevé, syn znakomitego uczonego i ministra, sam zaś członek francuskiego Towarzystwa Przyjaciół Narodów Polskich.

Młodego Painlevé aresztowała policja, przetrzymała go 24 godziny w areszcie i ogoliła mu głowę.

Był to znakomity kawał i krajowe towarzystwa, zajmujące się popieraniem i propagandą turystyki ogromnie się z tego powodu ucieszyły... Niewątpliwie bowiem p. Painlevé, gdziekolwiek tosy go zanoszą, będzie wszystkim dora-

dził wyjazd do Polski, gdzie cudzoziemcom darmo golą głowy...

W tych dniach znowu zdarzył się wypadek aresztowania cudzoziemca, który chodził po Tarnopolu i fotografował obiekty wojskowe. Policjant go aresztował, ale głowy mu nie golili.

Potem dopiero okazało się, że aresztowanym w Tarnopolu był ksiądz Piotr grecki, który z Truskawka, gdzie bawi na kuracji, wybrał się na zwiedzenie Tarnopola. Zastanawia mnie, skąd policjant wiedział, że Painlevému należy ogolić głowę, a księdzu Piotrowi greckiemu — nie.

Tłumacząc to sobie rutyną, którą policja z biegiem czasu nabrała, albo intuicją, którą w sobie wyrobiła.

Sprawa propagandy turystyki w wypadku z ks. Piotrem greckim nie nie zyskała. W Grecji nikt się nie dowie, że w Polsce turysta może darmo się ogolić, a właściwie — że go darmo golą. X. Y. Z.

Zima bezrobotnych

Nadchodzi zima a z jej nadejściem sytuacja bezrobotnych jeszcze bardziej się pogarsza.

Za głodem nadejść stary wróg nędzarza — CHŁÓD.

Roboty sezonowe dobiegają kresu. Ci, co w sezonie znaleźli pracę, znowu ją tracą. Po krótkim okresie zarobkowania nieposob było odłożyć sobie jakichś zapasów czy oszczędności na zimę.

Zasiłki ustawowe nie odgrywają w Polsce dzisiaj wielkiej roli. Zbyt szczupły jest zastęp upoważnionych do ich pobierania. Wy starczy zerknąć na dane urzędowe, porównać liczbę bezrobotnych ZAREJESTROWANYCH Z LICZBĄ OTRZYMUJĄCYCH ZASIŁKI.

Było ich w r. 1934 zaledwie 58.304 w przeciętnie obliczeniu rocznym. Tymczasem przeciętna miesięczna liczba bezrobotnych wyniosła 342 tysiące. Od paru lat obserwujemy tę sytuację, że przy wzroście liczby zarejestrowanych bezrobotnych — liczba uprawnionych do otrzymywania zasiłków — spada.

OGŁOSZENIA LEKARSKIE

Dr. Z. Fajncyn Leszno 36 91-9 w 36 w niedzielę do 12-ej Weneryczne, płciowe, skóry i w lecznicy Hoża 7

Pozostaje pomoc doraźna. A jest ona ograniczona. Bardzo w istocie ograniczona.

Korzystało z niej — według sprawozdania Funduszu Pracy z roku 1934-35 — przeciętnie miesięcznie 637,287 osób. Koszt wynosił 31,366 tys. zł. Nawet uwzględniając, że produkty otrzymywano po niższych cenach — stwierdzimy, że wydatek na 1 bezrobotnego był b. niski. Wynosił on przecięz np. w województwie śląskim 3 zł. mies. na głowę bezrobotnego.

W roku obecnym rzucono hasło wielkiej zbiórki na rzecz pomocy dla bezrobotnych. Rada — wzorem niemieckiej „Winterhilfe” (pomoc zimowa) — hasło ślegnięcia do ofiarności publicznej, apelowania do solidarności całego społeczeństwa z głodnymi. Pada hasło „dnia jednego dania”, w którym to dniu wszyscy ograniczyliby się do spożycia zamiast pełnego obiadu — jednego tylko dania i ofiarowaliby zaoszczędzone w ten sposób pieniądze na pomoc dla głodnych.

Jesteśmy dalecy od tego, by lekceważyć sobie ofiarność publiczną, zwłaszcza solidarność ludzi pracy na rzecz bezrobotnych. Mało to ofiar ponoszą robotnicy, dzieląc się pracą z kolegami, którzyby w przeciwnym razie stracili zarobek! By ochronić kolegów przed bezrobociem, sami skazują się na

częściowe bezrobocie. Wykazują zarazem wysokie poczucie obywatelskie, gdyż nie chcą przerzucać ciężaru utrzymania nowego zastępu bezrobotnych na barki instytucji publicznych.

Pomoc zimowa — pomocą zimową. Ponieważ jednak najlepszą formą pomocy jest trwałe zatrudnienie bezrobotnych, ponieważ to zatrudnienie (przy należytem wynagrodzeniu!) zwiększa się nabywcza, stanowi podniecie dla zwiększenia produkcji i ożywienia gospodarczego — więc tembardziej oglądać się musimy za sposobami zwiększenia stałego zatrudnienia. Tu należy SPRAWA SKRÓCENIA CZASU PRACY.

A — pozatem. Czy w istocie nawet zimą brak możliwości zatrudnienia pewnej liczby bezrobotnych? „Kurier Poranny” zwrócił słuszną uwagę na fakt, że niektórzy roboty (terenowe, niwelacyjne, konserwacyjne, wewnętrzne przy budowlach i t. p.) MOGĄ BYĆ Z POWNOWIENIEM PROWADZONE ZIMĄ. Czy nie jest rzeczą pierwszorzędnej wagi wyzyskanie tej możliwości? Czy w istocie jest tak nieznacznością, by zimą ludzie czekali aż spadnie śnieg i dostaną pracę przy jego uprzątnięciu?

Problem ważny i palący!

(W)

ULTIMUS.
Od przybytku
głowa nie boli

a jedna większa wygrana na loterii pozba-
Wasi trosk i kłó-
półów na cale
życiel Nabyw-
nie nabędzie los
i klasy 37 L. P
w szczęśliwej
kolekturze

A. Wolańska

Centrala: Warszawa, Nowy Świat Nr. 19. Oddziały w Warszawie, Wilnie i Krakowie. Zamówienia za miejscowe załatwiamy odwrotnie. Ciągnienie 22 października. Konto P.K.O. 7192

Na wybory w Łodzi

Związek Zawodowy Przem. Włókienniczego. Oddział w Żyrardowie zł. 15.

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy z wtorku na środe

Nieustanne walki w Hiszpanji

Ogólna sytuacja na frontach

Komunikat urzędowy hiszpańskiego ministerstwa wojny donosi: Na froncie północnym, południowo zachodnim i w południowej części prowincji Biskaja — utarczki bez znaczenia.

Na froncie aragońskim samoloty rządowe bombardowały skupienia przeciwnika w miasteczkach Lecina i Farletta w prowincji Saragossa.

Na froncie południowym na odcinku Bujalanice artylerja rządowa zbombardowała małą kolumnę powstańców. Samoloty rządowe bombardowały strefy Kordoby i Granady.

Na froncie środkowym na odcin-

ku Sierra Guadarrama zanotowano tylko wymianę strzałów karabinowych. Powstańcy wznowili ataki na Naval Peral w prowincji Avila. Wojska rządowe kontratakowały i zmusiły przeciwnika do odwrotu, zadając mu duże straty.

Na odcinku Maqueda — Bargas — Olias w prowincji Toledo — lekka strzelanina. Dwaj żołnierze z „Tercio“ oddali się w nasze ręce. W Alicante trybunał ludowy skazał na śmierć dwu członków „falangi“ za udział w powstaniu. (PAT.).

Radjostacja powstańcza komunikuje, że w Barcelonie został rozstrzelany generał Massey.

Wojska katalońskie przejdą do ofensywy

Przemawiając z okazji drugiej rocznicy rewolucji 1934 r., prezydent Companys oświadczył m. in., że Katalonia walczy nie tylko z faszyzmem, lecz również ze starą biurokracją wojskową.

Rząd kataloński nie ograniczy się do obrony, lecz wojska jego mają przejść do ofensywy. W zakończeniu mówca zapowiedział gotowość do walki na śmierć i życie. (PAT.).

Organizacja samozwańczego „Rządu“ rokoszan

Havas donosi, że opublikowano oświadczenie o organizacji „Rządu“ powstańczego. Jest to reżim totalny z wyposażonym w pełnię władzy szefem Rządu na czele.

Na czele stoi generał Franco. Za-

leży od niego bezpośrednio 5 urzędów: 1) sekretariat generalny głośno państwa, na którego czele znajduje się brat generała Mikołaj Franco, 2) spraw wojskowych, 3) spraw zagranicznych, 4) „Junta fachowa“.

W Danji

Deklaracja Rządu przed parlamentem

Premier tow. Stauning otworzył sesję zwykłą parlamentu duńskiego deklaracją, w której m. in. oświadczył, że Danja nadal starać się będzie o wzmocnienie autorytetu Ligi Narodów i o skuteczność jej działań.

Poważne zmiany w położeniu walutowym w Europie mogłyby stanowić zapowiedź nowej orientacji. Danja musi dostosowywać swój handel i swoją gospodarkę do istniejących warunków. W stosunkach do innych państw Danja jest usposobiona przyjaźnie i chce zachować z nimi dobre stosunki, a

nawet je umocnić. Interesy rolnictwa muszą być specjalnie chronione i z tego względu winna być utrzymana jaknajniższa stopa dyskontowa.

Z powodu wyniku wyborów do senatu, zdaniem premiera, trzeba będzie pomyśleć o pewnej zmianie konstytucji. W sprawie obrony państwa Rząd przewiduje projekty ustaw, które by usunęły pewne braki tak, aby granice lądowe i morskie Danji nie były narażone na szwank i aby obowiązki wynikające z neutralności Danji mogły być ściśle wykonane. (PAT.).

5) gubernator generalny. Utworzono sekretariat do spraw prasy i propagandy.

„Junta fachowa“ składa się z 7-ku komisji: finansów, sprawiedliwości, przemysłu i handlu, rolnictwa, pracy, oświaty i robót publicznych oraz poczt i telegrafów. Będzie ona w pewnym sensie wykonywała pracę ustawodawczą. Reprezentacje prowincjonalne ludności mają przybrać charakter zawodowy na wzór ustrojów korporacyjnych. (PAT.).

W „wolnym“ mieście Aresztowania socjalistów nie ustają

Gdańska policja polityczna przeprowadza w dalszym ciągu aresztowania wśród socjalistów gdańskich. W dniu 6 b. m. aresztowano posłankę do Volkstagu Gertrude Meiler, b. posłankę Plaetchnier, posła Godana, prezesa Socjalistycznego Związku Młodzieży Robotniczej oraz Robotniczego Związku Sportowego Thomata, przy czym ten ostatni po przesłuchaniu został zwolniony.

Jednocześnie policja przeprowadziła rewizję w mieszkaniu przewodcy Stronnictwa Socjalistycznego w Gdańsku posła Brilla oraz posłów socjalistycznych redaktorów „Danziger Volkstimme“ Prosta, Webera i Thomata oraz Mo-

Sprawa palestyńska w obradach genewskich

Znów — sprawa emigracji Żydów z Polski

W toku wtorkowej dyskusji nad sprawą mandatów, jako pierwszy mówca przemawiał delegat Norwegji Lange, który poruszył sprawę ostatnich zaburzeń w Syrii i Palestynie, wyrażając żal, że zaburzenia te, jeżeli chodzi o Palestynę, jeszcze nie ustały. Lange dał

również wyraz zdziwieniu, że państwo mandatowe nie zdołało jeszcze wyrobić sobie opinii co do istotnych powodów tych zaburzeń. Mówca zaznaczył, że komisja mandatowa nie będzie w stanie zbadać tej sprawy, nawet po upływie roku, licząc od daty rozpoczęcia zaburzeń.

Następnie zabrał głos przedstawiciel Polski min. Komarnicki, który oświadczył, że Rząd Polski interesuje się swobodnym rozwojem żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie. W grę wchodzi tu dwa czynniki. Pierwszym z nich jest przeludnienie Polski i wywołana konieczność emigracji dla mas żydowskich, które ze względu na swą strukturę ekonomiczną z trudnością mogą dostosować się do społecznej ewolucji, odbywającej się w Polsce współczesnej.

Z drugiej strony, zważywszy na fakt, że na terytorjum Polski znajduje się jedno z najliczniejszych skupisk żydowskich w Europie, jest obowiązkiem Rządu polskiego śledzić z uwagą i szczególną sympatią rozwój żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie, realizującej wiekowe marzenia narodu żydowskiego.

Mówca zaznacza, iż Rząd polski stwierdził z zadowoleniem, iż Rząd brytyjski nie zahamował emigracji do Palestyny. Rząd Polski jest głęboko przedświadczony, że decyzja ta zostanie utrzymana. Dodał poza tym, iż Liga Narodów powinna co-

raz więcej zwracać uwagi na rosnącą wciąż konieczność znalezienia innych terenów emigracyjnych dla olbrzymiego rezerwuaru ludności żydowskiej, mieszkającej w Europie środkowej i wschodniej.

Aspekty demograficzne i gospodarcze zagadnienia emigracyjnego są dla naszego kraju koniecznością życiową — oświadczył min. Komarnicki.

Następnie przemawiał przedstawiciel Iranu p. Sepahoodi, który wyraził nadzieję, że traktat Francji z Syrią zabezpieczy prawa cudzoziemców zamieszkujących ten kraj.

Delegat Turcji min. Aras wyraził nadzieję, że w Palestynie zostanie niebawem przywrócony porządek oraz, że bezstronne stosowanie postanowień, wynikających z deklaracji Balfoura zapewni poszanowanie praw wszystkich czynników zainteresowanych.

Delegat Czechosłowacji Osuski wyraził imieniem państw Małej Ententy żal z powodu zaburzeń palestyńskich oraz podniósł doniosłą rolę Palestyny jako terenu emigracyjnego dla Żydów, zamieszkujących obecnie pewne kraje.

W dalszej debacie przemawiali: delegat Holandji, Irlandji, delegat Afryki Południowej, delegat Francji oraz przedstawiciel W. Brytanji Lord Cranborne, który wypowiedział się przeciw zwołaniu nadzwyczajnej sesji komisji mandatowej. (PAT.).

Rokowania chińsko-japońskie

idą jak po grudzie

Przedstawiciel chińskiego MSZ. oświadczył przedstawicielom prasy, że w incydentach w Hankou i Szangaju wcale nie miało się nic do czynienia ze sprawą ochrony życia i mienia cudzoziemców, a

żądania, które Japonia wysunęła zupełnie nie wynikały z tych zajęć.

Pomimo to Rząd chiński jest gotów otworzyć i szczerze petraktować z Japonią z warunkiem, że suwerenność Chin nie będzie narażona na szwank. Gdyby Japonia

wysuwała żądania wojskowe, uwzględniające godność Chin, Rząd chiński nie zgodzi się na te żądania bez względu na konsekwencje. (PAT.).

Przybycie do Nankinu dyrektora wschodnio - azjatyckiego wydziału w Tokio Gaimuso Kawajimi nie dało żadnych widocznych rezultatów.

Kawajimi po przeprowadzeniu rozmowy z japońskim ambasadorem Kawagoe oświadczył, że nie ma zamiaru wdawać się w jakiegokolwiek rozmowy z reprezentantami chińskiego Rządu i że w środe rano wyjeżdża przez Szanghaj do Tokio. (PAT.).

Ras Imru opuścił Abisynję

Z Londynu komunikują, że ras Imru, który stał na czele Rządu abisyńskiego w Gore opuścił to miasto na czele niewielkiego oddziału w ślad za odjeżdżającym konsulem angielskim Erskine'em.

Ras Imru otrzymał zezwolenie na osiedlenie się w Ugandzie. (PAT.).

Dzień w Palestynie

Wtorek minął w Palestynie na ogół spokojnie. Samochód, którym jechał patrol, składający się z 8-miu huzarów brytyjskich, najechał koło Khan Yunis w południowej Palestynie na podłożoną przez powstańców minę, która eksplodowała. Jedynie samochód został uszkodzony, żołnierze zaś wyszli bez szwanku.

Kilku groźnych bojowników arabskich, za którymi władze prowadziły pościg od dłuższego czasu, zostało nad ranem ujętych przez patrol wojskowy, który zaskoczył ich w pewnej wsi koło Nazaretu. (PAT.).

Winogrona o niezwykłym smaku

Jest powszechnie znana rzecza, iż mleko ma własność wchłaniania zapachów substancji, w pobliżu których ono się znajduje.

Podobną własność ma także wino. Mniej znaną rzeczą jest, iż także winogrona mają zdolność pochłaniania zapachów, jakie w ich pobliżu unoszą się w powietrzu.

Pochodzi to właśnie stąd, iż skórka winogronowa łatwo przepuszcza gazy. W Geisenheim, miejscowości nad Renem podparto win

ne krzaki słupkami drewnianymi, które gwoździł posmarowano z wierzchu kreozotem. Winogrona, które w miejscowości tej urodziły się, miały zapach i estry smak kreozotu. Taki sam smak miało wino, które z winogron tych tłoczono.

Taki sam smak i zapach miały winogrona, które rosły w pobliżu warsztatów, w których nasycano kreozotem podkłady kolejowe.

Winogrona francuskie oraz wina z nich wyrabiane, a pochodzące z miejscowości nadmorskich mają lekki smak jodu, znajdującego się w gnijących roślinach morskich.

Tam zaś, gdzie winiarze francuscy używają ziemi, paląc na niej trawę morską, winogrona oraz wina mają zupełnie wyraźny smak jodu.

Niektórzy winiarze wyzyskują tę własność winogron i w pobliżu swych winnic sadzą pewne gatunki kwiatów o bardzo ostrym aromacie, który przenika do winogron, a następnie znajduje się w tłoczonym z nich winie.

Na froncie walutowym

Wtorkowe posiedzenie giełdy paryskiej odbyło się w nastroju spokojniejszym z wydatną tendencją do powrotu do normalnych warunków. Gorączkowa haussa, która uwydatniła się w ciągu ostatnich trzech posiedzeń, została zahamowana. (PAT.)

Rada ministrów Czechosłowacji uchwaliła projekt ustawy o dewaluacji korony czechosłowackiej. Dewaluacja dokonana będzie w granicach od 10,6 do 15,98 procent. (PAT.).

O zniesienie utrudnień handlowych

W toku dyskusji w II-iej komisji zgromadzenia genewskiego ogłoszono angielsko-francuski projekt rezolucji, która w związku ze znanym porozumieniem francusko-angielsko-amerykańskim, zaleca poszczególnym państwom, by zniosły główne przeszkody, utrudniające handel międzynarodowy, a zwłaszcza, by złagodziły system kontyngentów i reglamentacji dewizowych. (PAT.).

Robotnicy Szwecji przeciw hitleryzmowi

Kongres szwedzkiej Generalnej Konfederacji Pracy postanowił nie przyjmować do związków członków partii narodowo - „socialistycznej“, utrzymując poprzednią u-

chwałę, wzywając klasę robotniczą do powstrzymania się od nabycia towarów niemieckich. (PAT.).

(Ostatnie wiadomości na str. 1 i 2-ej)

Wiadomości Sportowe

Boks

UPADEK SPORTU BOKSERSKIEGO W ŁODZI

Sport bokserski w Łodzi wskutek ześrodkowania go w klubach fabrycznych przeżywa kryzys. Najbardziej wartościowi zawodnicy znaleźli się w tych klubach i o jakiegokolwiek konkurencji nie może być mowy. Wymownym dowodem kryzysu, przeżywanego przez łódzkich bokserów jest fakt zgłoszenia się do mistrzostw okręgowych tylko dwóch klubów: IKP i Hakohu. Pojedynek ten o tytuł drużynowego mistrza okręgu łódzkiego odbędzie się w Łodzi w niedzielę dnia 11 b. m., przyczem zwycięstwo klubu fabrycznego jest przesądzone. JOHN LEWIS JEST KLASĄ DLA SIEBIE

W Chicago rozegrany został mecz bokserski o mistrzostwo świata w wadze półciężkiej pomiędzy murzynem Johnem Lewistem a faworytem Demsey'a — Red Burmanem. Zwyciężył Lewis przez k. o. w drugiej rundzie. Lewis dosłownie zdeklasował swego przeciwnika, nokautując go pod koniec drugiej rundy.

CZY MECZ BOKSERSKI ANGIJA — POLSKA DOJDZIE DO SKUTKU

Znajdujący się w Londynie p. Józef Branki prowadzi obecnie rozmowy z angielskim Związkiem Bokserskim w sprawie rozegrania w Londynie międzynarodowego meczu bokserskiego Polska — Anglia. Gdyby ten mecz doszedł do skutku, byłoby to oczywiście dla polskich bokserów najciekawszym punktem programu sezonu.

Piłka nożna

„WISLA“ NIE WYJEDZIE DO ANGLJI

Jak wiadomo, krakowska Wisła za przozona została przez angielską drużynę piłkarską Chelsea na mecz rewanżowy do Londynu. Mecz miał się odbyć w końcu r. b. Obecnie krakow

ska Wisła zawiadomiła Anglików, że nie może w r. b. wyjechać do Londynu ze względu na to, że nie posiada obecnie drużyny, która mogłaby odpowiednio reprezentować barwy Polski w Anglii. Wisła prosi o przełożenie meczu dopiero na jesień roku przyszłego.

KONFLIKT SPORTOWY WĘGIER I RUMUNJI

Rozegrany w Bukareszcie w obec 50 tys. widzów mecz piłkarski pomiędzy Węgrami a Rumunją, zakończył się zwycięstwem Węgier w stosunku 2:1. W ostatniej chwili przed meczem wybuchł konflikt pomiędzy władzami sportowymi Rumunji i Węgier. Naczelna magistratura sportu węgierskiego telegraficznie zabroniła rozegrania meczu. Mimo zakazu Węgrzy, bawiaci już w Bukareszcie postanowili jednak mecz rozegrać.

Sporty wodne

TABELA PUNKTACYJNA WIOSLARZY ZA ROK 1936.

1) WTW. Warszawa	346
2) Klub Wiośl. Toruń	252
3) BTW. Bydgoszcz	241
4) Kaliskie TW.	229
5) AZS. Kraków	147

TABELA PUNKTACYJNA WIOSLARSTWA KOBIECEGO ZA ROK 1936.

1) Klub Wioślarek, Bydgoszcz	72
2) Polic. KS. Kalisz	27
3) Klub Wiośl. Warszawa	25
4) Tow. Wioślarek Kalisz	16
5) Tow. Wioślarskie Wilno	15

TABELA PUNKTACYJNA KAJAKOWCÓW ZA ROK 1936.

1) Kolejowe PW. Kraków	119
2) Klub Kajak. Toruń	111
3) Polic. KS. Kraków	58 1/2
4) Poczta PW. Bydgoszcz	45 1/2
5) Sokół I Kraków	41 1/2

KASY TOTALIZATORA

Dnia 7 października 1936 o g. 1-ej rano, otwarte zostały

w następujących punktach miastach:

- 1) ul. Boduena 2 (centrala)
- 2) ul. Nowy Świat 23/25 (pasaż Italii)
- 3) ul. Króla Alberta 2 (dawna Niecała)
- 4) ul. Bagatela 15
- 5) ul. Brukowa 37 (Praga)

Kasy przyjmować będą stawki tylko w dniu wyścigów, na wszystkie gonitwy w danym dniu. Najniższa stawka 5 zł.

Przestrzega się P. T. Publiczność przed grą u pokątnych bookmacherów, gdyż według zmienionej ustawy, przyjmujący zakład jak i grający podlegają surowej karze więzienia i pieniężnej.

Kronika inowrocławska

Telefon pogotowia ratunkowego 507, w nocy 276.

Telefon straży pożarnej 618.

Telefon postoiu taksówek 501.

Telefon postoiu dorożek 636.

DYŻUR APTECZNY

Nocny duży apteczny pełni w tym tygodniu apteka pod „Złotym Lwem“ przy ul. Kr. Jadwigi.

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Publiczna biblioteka miasta Inowrocławia (plac Klasztorny), czynna jest codziennie od godz. 17—18-ej, w soboty od godz. 17-ej do 19-ej.

TOWARZYSTWO UNIWERSYTE-TU ROBOTNICZEGO (T. U. R.) W INOWROCŁAWIU

W dniu 1 października 1935 r. zało-

Straik w Tarnowie

W Tarnowie wybuchł we wtorek strajk w zakładach stolarskich i tokarskich firmy Brawnowski jest to strajk okupacyjny.

Strajkuje około 250 ludzi.

Strajk ma przebieg spokojny.

zony został Oddział Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego w Inowrocławiu. Lokal T. U. R. znajduje się przy ulicy św. Mikołaja 14 m. 2. Członkami T. U. R. mogą być osoby od 18 roku życia. Wszelkich informacji dotyczących przyjęcia do T. U. R. a udziela codziennie sekretarz Oddziału, w lokalu Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego w godzinach przedpołudniowych.

PRZYCHODNIA PRZECIWGRUŻLICZA

Miejska Przychodnia Przeciwgrużlicza czynna jest we wtorki i czwartki każdego tygodnia, od godz. 14-ej do 15-ej. Przychodnia znajduje się przy ul. Kościelnej 5. Kierownikiem przychodni jest dr. Pawlak. Porad udziela się bezpłatnie.

KINA INOWROCŁAWSKIE

STYLOWY: „Nowe przygody Tarzana“.

SWIT: „Pieśń miłości“.

Pracownicy państwowi żądają reformy systemu uposażeń

W lokalu Stowarzyszenia Urzędników Państwowych w Warszawie odbyła się konferencja poświęcona omówieniu systemu uposażeń, obowiązującego od 2 1/2 lat oraz ewentualności reformy tego systemu. W konferencji wzięły udział najliczniejsze Organizacje administracji ogólnej i skarbowej, nauczycieli, kolejarzy i pocztowców tak, że przyjęte uchwały można uważać za wyraz opinii ogółu pracowników państwowych.

Niezmiernie ciekawa dyskusja, która rozwinęła się na temat obowiązującego systemu uposażeń, stwierdziła zgodność poglądów w tej sprawie. Zebrani wypowiedzieli się jednomyślnie za koniecznością jaknajrychlejszej naprawy szkód wyrządzonych ustawą z 1934 r. Nowe zasady, wprowadzone wówczas przez premiera Jędrzejewicza, nie przyniosły zapowiadzanego odprężenia w służbie państwowej. Zlikwidowane natomiast zostały tak uzasadnione z punktu widzenia społecznego i państwowego dodatki na wpisy szkolne, a jednocześnie obniżone zostały uposażenia niższych grup na rzecz wyższych wynagrodzeń.

Ten stan rzeczy może być uświadomiony przez gruntowną zmianę systemu uposażeniowego. Stwierdzono poprawa gospodarczą stwarza dobre ku temu warunki bez uciekania się do manipulowania walutą, co byłoby klęską dla całego kraju, a dla warstw pracujących w szczególności. Po głębszym te i postulaty znalazły wyraz w uchwalonej jednomyślnie rezolucji, którą przytaczamy w całości.

„Zgromadzeni na konferencji przedstawiciele Związków Pracowników Państwowych po wszechstronnym przedyskutowaniu aktualnej sytuacji pracowników i położenia gospodarczego kraju stwierdzają, że koniecznym jest jak najrychlejsze uchylenie tych przepisów, które w roku 1934 obniżyły uposażenie ogółu pracowników państwowych na korzyść uprzywilejowanych wyższych grup.

W tym celu zgromadzeni postanawiają opracować wspólny projekt nowych przepisów uposażeniowych, któryby zaspokajał słuszne potrzeby pracowników państwowych oraz ich postulaty społeczne.

Zanim przeprowadzona zostanie gruntowna reforma systemu uposażeniowego zebrani stwierdzają,

że niezbędnym jest jak najspieszniejsze:

uchylenie podatku specjalnego, który zgodnie z zapowiedzią Rządu miał być zniesiony z chwilą stwierdzenia poprawy gospodarczej;

cofnięcie obniżek w granicach ok. 70%, które dotknęły pracowników państwowych w wyniku przeszerzegowania dokonanego w 1934 r.;

przywrócenie zwrotu opłat

Wiadomości z całej Polski

SKAZANI ZA SAMOSĄD.

Przed sądem łuckim na sesji wyjazdowej w Kowlu stanęli oskarżeni o samosąd nad złodziejami właściciel majątku Milanowice Witalis Chomiak i sołtys wsi Milanowice Józef Zawadzki.

Chomiak został zawiadomiony przez swego stróża, że w jego spichlerzu grasuje złodziej. Natychmiast Chomiak udał się do sołtysa Zawadzkiego i we dwójkę zebrał 10 chłopów, uzbrojonych w pałki. Sam Chomiak uzbrojony był w dubeltówkę. Tymczasem złodziej w osobie Turczyka Aleksandra przystąpił do wywołania młki, który zamierzał skraść. Ośaczony nagle ze wszystkich stron przez chłopów, został najpierw postrzelony w nogę przez Chomiaka. Następnie chłopcy wymusili na Turczyku przy pomocy kijów zeznanie, że Chomiak współdziałał, potem dołożyli mu tyle kijów, że Turczyk wkrótce potem zmarł w szpitalu. Następnie udali się do dwu współników Turczyka i także ich pobili.

Wszyscy obecnie odpowiadali przed sądem w Kowlu. Chomiak Witalis został skazany na cztery lata więzienia, sołtys Zawadzki na dwa lata, a dalszych 5 chłopów skazano po pół roku więzienia.

NADUZYCIA W TEATRZE W GRUDZIĄDZU.

W teatrze Miejskim w Grudziądzu wykryto nadużycia, które popełnił administrator teatru Ludwik Łydko, radny miejski (!), — przywłaszczając sobie 1400 zł. na szkodę Zw. Legionistów; teatrem tym bowiem zarządzał oddział grudziądzki Związku Legionistów.

BANDYCKI NAPAD W CHRZANOWIE.

W nocy z poniedziałku na wtorek powracał ulicą Sienkiewicza

szkolnych za dzieci funkcjonariuszów państwowych.

Wysuwając powyższe postulaty zgromadzeni przedstawiciele Zw. wyrażają przekonanie, że powiększenie siły nabywczej ludności pracującej przez podwyższenie płac i zarobków jest w oparciu o stałą walutę najskuteczniejszym środkiem dalszego wzmocnienia poprawy gospodarczej, która bez tego bodźca zbyt wolno postępuje naprzód.

w Chrzanowie do domu tamtejszy kupiec Lipman - Schenker z żoną Małką i córką Jachetą.

Gdy Schenkerowie znaleźli się na ulicy Sienkiewicza przystąpiło do nich trzech osobników z żądaniem wydania pieniędzy. Kupiec, kryjąc teczkę pod płaszczem, odpowiedział, iż pieniędzy nie ma, bandyci przystąpili do przeszukania kieszeni.

Schenkerowie wszczęli alarm. Bandyci widząc, iż muszą działać szybko, wydobyli z kieszeni rewolwery i trzykrotnie strzelili. — Pierwszy strzał ugodził Schenkera w głowę, drugi ranił żonę jego, Małkę w brzuch, trzeci ciężko ranił kilkunastoletnią Jachetę.

Kiedy zbroczono krwią ofiary padły na bruk, bandyci wyrwali z ręki konającego Schenkera teczkę z pieniędzmi i weksłami i znikli w ciemnościach nocy.

Na krzyki ofiar i odgłos strzałów nadbiegli przechodnie i policja. Obie ranne kobiety odwieziono natychmiast do szpitala, Schenkera przeniesiono konającego do mieszkania, gdzie w kilka chwil później zmarł.

Jak się okazało, teczka zawierała stokilkadziesiąt złotych i wek-

Gdynia Polscy marynarze, czy kulisi?

Lektura o morzu i marynarzach czaruje. Fantazja i talent pisarski pokazują nam wizerunek morza od strony efektów literackich, marynarzy od... rangi kapitana, statek — w przekroju sal balowych i jadalni, kajut turystycznych, basenów i kortów tenisowych na pokładzie. Panowie literaci nie piszą, albo bardzo mało o pracy i trudzie marynarza.

Kto patrzył, jak ciężko i w jakich warunkach pracują palacz i je-

go pomoc maszynowa, tego „poranek na statku” nie obudzi radością pokus, a podróż w tych warunkach, zamiast przyjemności i uroku dla duszy i serca, dostarczy wrażeń wręcz odstrasających.

Przyjemność podróżowania, zamieni się w ciężką i niebezpieczną pracę na kawałek chleba.

Do najtrudniejszych, pod względem warunków i pracy, zdrowotnym i wyżywienia, należą linie na Południe. Podróż trwa 3—5 miesięcy. Praca odbywa się przy 50 i 60° Celsjusza.

Po 3 miesięcznym „rejsie” (podróż) wrócił właśnie s/s Kraków do macierzystego portu, Gdyni.

Cała załoga na ląd.

Jest to protest przeciwko panującym na statku warunkom i protest przeciwko niewolnicemu stosunkowi i traktowaniu załogi przez pp. oficerów.

Zarzut pierwszy: s/s Kraków nie jest przystosowany technicznie i sanitarnie do tak długich i południowych podróży. Niema dostatecznych wentylacji, brak chłodzi, kajuty ciasne, niskie, brudne i zapłaskiwane. Rol się od much i robactwa. Zapasy żywnościowe ulegają łatwemu psuciu. Woda z braku odpowiednich urządzeń, po kilku dniach, nie nadaje się zupełnie do picia. W dzień upał nie do zniesienia, w nocy — zaduch, wycieki z miejsc ustępowych i odór psującego się mięsa, zgnyłych pomidorów i innych art. żywnościowych czynią odpoczynek iluzorycznym.

Pracodawca, p. kapitan i jego zastępcy, starszy i młodszy oficer, nie uznają ustaw i nie respektują umów zbiorowych. Zmuszają załogę do pracy po 10, 12 i 17 godzin na dobę. Tłumaczą to względami na... „służbę”, albo... „bezpieczeństwo” statku. Nawet pranie drel-

chów o godz. 23-ej p. st. oficer Gebel usiłował usprawiedliwić koniecznością i obowiązkiem służbowym.

Ten sam oficer, podwładnych traktuje przez „Ty”, a epitetu w rodzaju „taka twoja k... mać” należy do najdelikatniejszych w słowniku p. Gebla.

Na tym tle doszło do poważnych scysy z mar. Kasperczykiem i Kasowiczem. Upominanie się o racje żywnościowe w myśl umowy zbiorowej, p. Gebel traktuje jako bunt i grozi „holocie” odebraniem książek żeglarskich. Kiedy chłopiec okrętowy Kujawski, rozpoczynając pracę o 5 rano, a kończąc ją o 23-ciej, chciał demonstrować i placząc, żalił się na stóskunkę, st. of. Gebel zagroził mu, że jeżeli zjeździe na ląd, to on — Gebel — taką mu wyrobi opinię, że na żadnym statku pracy nie znajduje.

Delegacja Związku Transportowców i delegat załogi s/s Kraków interwenjowali w Związku Armatorów.

Materiał i fakty, obciążające pp. oficerów ze statku Kraków, zostały przedstawione p. dr. Bierowskemu, syndykowi Związku Armatorów. Czekamy na wynik dochodzeń i energiczne zarządzenia. Winni muszą być ukarani.

Nie zamieniamy nowo powstającej i dobrze zapowiadającej się marynarki handlowej na pływające więzienia i obozy koncentracyjne.

Rozwój naszej floty handlowej nie może się odbywać kosztem krzywdy i niewolnictwa marynarzy. O tem winien pamiętać Związek Armatorów, a pp. oficerowie muszą respektować polskie ustawaodawstwo i postanowienia umów zbiorowych.

K. R.

Krajowa Konferencja oświatowa-wychowawcza „Cukunftu”

Wczoraj z rana rozpoczęła się w sali Zw. Prac. Biurowych IV-ta Krajowa Konferencja „Cukunftu” poświęcona pracy oświatowo-wychowawczej wśród żydowskiej młodzieży robotniczej.

Na Konferencję przybyło 230 delegatów z 85 miast i miasteczek.

Na pierwszym posiedzeniu Kon-

ferencji delegaci wystąpili powitania Komitetu Centralnego „Bundu”, Rady Krajowej Zw. Zawodowców i Zjednoczenia Szkół Żydowskich. Szczególnie entuzjastycznie zostali powitani tow. Willi Hocke, który reprezentował na konferencji Socjalistyczną Międzynarodówkę Wychowawczą i tow. Z. Ładkowski, przedstawiciel Wydziału Młodzieży P.P.S.

Po wysłuchaniu powitań, Konferencja przystąpiła do właściwej pracy. We wtorek wieczorem tow. K. Czapliński wygłosił referat na temat „Prądy ideowe w społeczeństwie polskim”.

Konferencja żydowskiej młodzieży socjalistycznej jest wielką demonstracją tego pędu ku kulturze, który jest dziś tak charakterystyczny dla całego ruchu robotniczego.

Radjo warszawskie

CZWARTEK, 2 października

6.30 Kiedy ranne. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Pare informacji. 7.30 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Poranek muzyczny. 11.57 Sygnał czasu i rejan. 12.03 Poznański Zespół Salonowy — koncert. 12.40 Z czego i jak przygotować kaszonki — pogadanka. 12.50 Dziennik południowy. 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Zespół Sandlera i duet śpiewaczy Pills i Tabet (płyty). 16.00 Skrzynka ogólna — dr. Marian Stępski. 16.15 Życie kulturalne stolicy. 16.20 „Hokus — Pokus — Domini kus”. „Wkładam rękę w ogień” — audycja dla dzieci. 16.35 Koncert. 17.00 Sytuacja kobiety pracującej — odezwy wygłosi Jadwiga Krawczyńska. 17.15 D. c. koncertu. 17.50 Książka i wiedza: „Nowy tom pism Józefa Piłsudskiego”. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Koncert reklamowy. 18.45 Program. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Premiera słuchowska p. t. „Dzwon z Lamartin”. 19.30 Recital śpiewaczy Edwarda Bendera. 19.50 „Melodie Verdi’ego”. 20.30 „Z wędrówek po prowincji”. „Trolki” — pogadanka. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Przemówienie gen. Kollataj-Szrednickiego z okazji Tygodnia Budowy Szkół Powsz. 21.00 Sylwetki kompozytorów polskich. 21.45 Muzyka lekka. 22.20 Płyty dla znawców. 23.00 Muzyka taneczna (płyty).

(D. c. n.)

P. PAWLENKO

BARYKADY

z rosyjskiego przełożyła
HALINA PILICHOWSKA

Około drugiej miasto, w pojedynkę i gromadami przybiegło do szpitala Bojont. Trupy zabitych i zmarłych od ran w porannej bitwie pod bramą Maillot pachniały jeszcze życiem i prochem. Karawany, każdy zaprzężony w sześć koni, przybyły pod szpital kłusem, jak jaszczce armatnie. Nie było czasu na marudzenie. W oczach zgromadzonych ciała pośpiesznie włożono do trumien. Trzydzieści pięć trumien na karawan. Trębacz grali pobudki bojowe, śpiesznych ich rytm przynaglał i bez tego strasliwą krzątającą koło trumien. O czwartej przyjechał Delucuse z pięcioma członkami Komuny i jeszcze bardziej poganiał. Wreszcie oddział paryskich mścicieli ruszył w kierunku wielkich bulwarów, za oddziałem posuwały się karawany. Konie podrygiwały jak na rewii, trumny skrzypiały i chwierutały się na swym chwiejnym łożu. Dziesiątki rąk podtrzymywały te kruche piramidy. Trębacz zwołując miasto, grali uroczystą pobudkę.

W ciżbie poruszających się swolna ulic procesja nabrała wkrótce surowej i sugestywnej powolności. Posuwała się teraz zmęczonym krokiem, jak gromada zagadanych ludzi, idących jedynie dzięki inercji. Zwołane zewsząd miasto ścisnęło ją i nie puszczając, jak gdyby żądając, aby dała wszystkim, co może, i ukołła wszystkich uczucia, naścieszając otwarte dla zemsty, rozpacz i nadziei. Niekiedy zgłęb rozmów i okrzyków zagłuszał muzykę. Nikt nie wiedział dokładnie, kogo dziś grzebią, i nikt się zresztą tym nie interesował.

Jeszcze sobie tego nie uświadamiając, wszyscy czuli, że chodzi o nazwiska. Każdy dziś mógł

opłakiwać swego nieboszczyka — naiwny idealizm, brak zasad, lekkomyślność a może tchórzostwo? Ravais mocno trzymał rękę na czyjejsz bezimiennej trumnie i co pewien czas bębnił palcem w jej wilgotną, dopiero co ostruganą ściankę.

Ulice witały orszak lamentem, zatrzymującym konie. Częste postoje, powolność kroków drażniła, powolność, ociężałość, znużenie zmagały ciałą, a ulice się zderzały z ulicami i na skrzyżowaniach wszczynają zwadę, po czym jedna z nich się cofała, wgarniając swe tłumy w bramy domów lub wciskając je w zaułki. Wkrótce orszak się rozpadł na ogniwą i karawany się oddaliły od siebie. Wklinowały się pomiędzy nie puste dorożki, wozy z beczułkami piwa, kolaski z jakimiś pasażerami, karoce mnichów. Zdawało się, że każdy pojazd ma coś do pogrzebania na cmentarzu i oto korzystając z nadarzającej się okazji uroczystej ceremonii pogrzebowej, wiezie swoje żywe lub umarłe prochy. Trzej kapitanowie artylerii, La Marselise, Roche i Martin, którzy swymi dwunastoma armatami odparli o świcie atak wersalczyków, jechali stojąc na wozie, za Deleclusem, jak skazańcy na gilotynie. Dopiero co wygrabolili się z okopów, aby odprowadzić kolegów do grobu. Montez, który przewodził im w porannej bitwie na każdym skrzyżowaniu ulic wygłaszał mowę. Opasany był czerwonymi wstążkami i szarfami, jak promienny słup. Kapitanowie krzyczeli: „Do bronii!” i machali rękoma. Z twarzy ich spływał bez przerwy pot, jak o brasku, gdy wskutek gorąca, buchającego z rozżarzonych luf armatnich, porzucali koszuły i wyglądając jak palacze, kierowali ogniem. Koło cmentarza Père - Lachaise żałobną procesję powstrzymał wiec. Karawany odsunęły się na bok, woźnice poprzywiesiali worki do końskich pysków i przykucnąwszy koło swoich rydwanów zaczęli pykać fajki. Nad miastek zaczynał wiać wiatr.

Kto nie leżał na mokrej ziemi, wszawy, z karabinem, przymarzającym do palców, z oczami, które

się nie odmykały z głodu, i równocześnie nie myślał, że świat jest piękny, ten nigdy nie żył i nie wie o życiu.

Jak wiele światła i kwiatów było w owym marszu, który kłusem przebiegł przez miasto, jak gdyby już oddawna czekał za murami, aby go napuszczono do scherlałego Paryża. Jak piękne, jak proste były owe poranki, gdy słońce — nim wrzeszło — wychylało zza nieboskłonu kilka ostrzejszych promieni i tarło nimi niebo aż do połysku. Wówczas lekka strzępiasta chmura opadała na dół jak łupina, jak ostrużyny nieba. Chmurkę tę uprzątno potem z ulic miotłami.

Był jeden z opisanych poranków. Przeciagle, dźwięczne przez powietrze zwielokrotnione pianie gigantycznego koguta zbudziło Bouissona. Otworzył oczy. Brzask ospale przenikał do pokoju, a powietrze za oknem zgęstniało w niebiesko-różowej mgłę, sączyło kosmiki dymu, kołysało się. Bouisson rozwarł na oścież okno — wesołe pianie, przesłaniające słońce, przebiegały zarysy domów i zmaczone kształty drzew. Dźwięki i zapachy nie roztapiając się, trwały w powietrzu, jak suchy liść na wietrze. Unosiły się tuż obok siebie, rozłączone i na zawsze pozbawione więzi ze światem — dźwięki skrzypiec, cierpki zapach cebuli, zgrzyt omnibusu po starych kamieniach jezdni. Na Sekwanie, po przez mgłę, buczały statki parowe. Żelazne żaluzje trałki na rogu, w trzecim domu, jęknęły na całą okolicę. Bouisson ze zdumieniem stwierdził, że kogut wciąż jeszcze pieje i że pianie to nieprawdopodobnie rozciągnięte przeszywa wciąż powietrze. Bouisson wychylił głowę przez okno. W wysuszone kamieniami dzielnicach Neuilly ptactwo domowe zniknęło od czasów pierwszego cesarstwa, żadnego koguta być nie mogło, jakie bo koguty słyszy się dziś w mieście, w odległości dobrych trzech kilometrów od najbliższego ptasznika — hen, koło rogatki.

ŻYCIE WARSZAWY

Echa zbiorowego zatrucia gazem

W związku ze zbiorowym zatruciem gazem światłem w domach pl. Opolski 2 i Sienkiewicza 5 wczoraj wieczorem znowu omdlała lokatorka parterowego mieszkania, 25-letnia Helena Tuszyńska, przy mężu. Pogotowie, po udzieleniu pomocy, przewiozło Tuszyńską do szpitala Wolskiego.

Późnym wieczorem przywieziono na stację Pogotowia 47-letnią Katarzynę Banasiewiczową, przy mężu, również lokatorkę parterowego mieszkania (pl. Opolski 2), która narzekała na bóle głowy i mdłości. Po udzieleniu pomocy — mąż zabrał żonę do domu.

Gaz świetlny w Warszawie będzie odtruty

Tragiczna katastrofa na placu Opolskim będąca wynikiem zatrucia gazem światłem stanowi jeszcze jeden dowód konieczności zastosowania w warszawskiej gazowni najnowszych wynalazków w dziedzinie odtruwania gazu. Jak donosiliśmy niedawno, sprawa ta jest obecnie aktualna. Istnieje kilka wynalazków w tej dziedzinie. Jeden wynalazek dyrektora gazowni wiedeńskiej, drugi angielski, zastosowany w Londynie, trzeci niemiecki. Wynalazek wiedeński był niedawno przedmiotem doświadczeń. Chodzi o niekorozywną i nie redukującą kaloryczności gazu świetlnego absorbent tlenku węgla, a więc tego elementu

tu w gazie świetlnym, który powoduje śmiertelne zatrucie przez łączenie się z hemoglobiną krwi ludzkiej. Sprawa odtruwania gazu świetlnego interesuje się w Polsce Stowarzyszenie Gazowników i Wodociągowców. Również Gazownia Miejska zastanawia się nad szybkim realizowaniem w stolicy projektu odtrucia gazu.

W związku z wypadkiem dowiadujemy się, że na polecenie p. starosty Wasylikiewicza zbadano przewód gazowy na całej długości przed domem, w którym zaszła katastrofa. Wykryto tylko w jednym miejscu pęknięcie. Ciężko zatrutych przewieziono wczoraj do prosekutorium.

Samobójstwo zredukowanego konduktora

W restauracji Joska Opoczyńskiego przy ul. Przyokopowej, rozległ się na sali ogólny wystrzał rewolwerowy. Gdy właściciel i kelnerzy wpadli na salę, ujrzeni siedzącego i opartego o ścianę gościa, którym okazał się 31-letni Stefan Kubiak, (Ząbkowska 37), b. konduktor tramwajów i autobusów miejskich. Kubiak postrzelił

się w rewolwer w klatkę piersiową, celując w serce. Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć. Przy denacie znaleziono różne papiery, wśród których pismo dyrekcji tramwajów i autobusów miejskich, świadczące o redukcji Kubiaka. Złoty tragicznie zmarłego pozostał na miejscu, do dyspozycji prokuratora.

Głosy Czytelników

Już prawie dwa lata mieszkańcy Rakowa toną w błocie

Przy nastaniu długotrwałych ślot droga prowadząca z osiedla W.S.M. na Rakowcu do tramwaju i szkoły staje się wprost nie do przebycia. Mimo kilkakrotnych interwencji miejscowego „samorządu” mieszkańców osiedla do miarodajnych czynników samorządowych, sprawa nasza ani na krok nie posunęła się naprzód. Zarząd Miejski jak gdyby zapomniawszy o tych prawie 1.500 mieszkańców, łącznie z okoliczną ludnością, i nie absolutnie nie robi, aby dzieci nasze mogły suchą nogą dostać się do szkoły.

Toteż nie dziwnego, że na wiosnę i jesienią 50 procent dzieci naszych zapada na grype i anginę, właśnie przez zamaczanie nóg. My — brać robociarską — nie zarabiamy tyle, żeby stać nas było na lekarzy i ciągle kupowanie nowego obuwia na miejsce zniszczonego przez wilgoć. Uważamy, że tę naszą bolejącą możnaby było z powodzeniem rozwią-

zać ku naszemu zadowoleniu przy trochę dobrej woli ze strony Zarządu Miejskiego. Trzeba tylko chcieć, to przy minimalnych kosztach robocizny, można byłoby przyjąć nam — mieszkańcom Rakowca — pomoc.

Pod mostem Poniatowskiego butwieją tysiące fur złomu betonowego, leży to wszystko od kilkunastu lat beużytecznie. Przecież to byłaby doskonała nawierzchnia twarda. My nie żądamy luksusowych chodników. Żądamy drogi chociażby prowizorycznej, która by zapewniła nam i naszym dzieciom możliwą przejeżdżalność.

My rozumiemy doskonale, że Zarząd Miejski boryka się z trudnościami finansowymi. Ale tu nie chodzi o tysiące. Tu chodzi o setki. My zadowolimy się na razie tym, co będzie możliwe. I dlatego też wołamy głośnie 1.500 ludzi. Dajcie nam drogę!!!

Mieszkaniec W.S.M. na Rakowcu.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM na otwarcie sezonu przygotowuje arcydzieło Moliera w przekładzie Tadeusza Boya Żeleńskiego „Szkółka żon”.

TEATR NARODOWY: Dziś wznowiony z olbrzymim sukcesem „Wielki Fryderyk” Nowaczyńskiego.

TEATR POLSKI: Dziś i codziennie świetne widowisko dickensowskie „Klub Picwicki” z Zelwerowiczem.

TEATR MAŁY: Dziś wieczorem i dni następne „Ryk byłego lwa”.

TEATR NOWY: dziś inauguracja nowa komedia „Dowód osobisty” Pawlikowskiej — Jasnorzewskiej.

TEATR LETNI: Dziś słynna komedia Sardou „Czwartka papieru”.

TEATR MALICKIEGO: daje ostatnie dni sztuki B. Shawa „Profesja pani Warren”.

TEATR KAMERALNY: Codziennie „Matura” z Grywińskiego, Adwentowiczem i Skubniewską.

CYRULIK WARSZAWSKI. Dziś wodewil satyryczno-polityczny „Kagrywińskiego” oraz Karola Adwentowicza Alfa Omegi z Dymszą, Zniczkiem i Brochwiczówną na czele.

OPERA przy ul. Karowej pod dyr. Al. Jaszczewskiego daje z olbrzymim powodzeniem „Wesołą Wdówkę” Lehara. Główne role grają: Kulczycka, Nochowicz, Conti, Zeglarzski, Redo i Regro.

POWSZECHNY TEATR STOLICZNY: w bieżącym tygodniu grana będzie sztuka p. t. „Don Kichot” hr. Al. Fredry.

Sztuka grana będzie w nast. salach: w dn. 8 b. m. Czerniakowskiej 128, w dn. 9 b. m. Strzeleckiej 11, w dn. 10 b. m. Młynarskiej, w dn. 11 b. m. ul. Zagórnej 9.

Z FILHARMONJI. Jutro, w piątek, na koncercie symfonicznym poznamy doskonałego kapelmistrza Ysay’a Dobrowenę.

KONCERT REPREZENTACYJNY POLSKICH LAUREATÓW KONKURSU W WIEDNIU. W czwartek 8 b. m. o godz. 20.15 odbędzie się w sali Konserwatorium koncert reprezentacyjny polskich laureatów ostatniego Międzynarodowego Konkursu w Wiedniu.

„Silna płeć” w Teatrze Małym

Teatr Mały jeszcze tylko przez kilka wieczorów bawić będzie komedję Brunona Winawera „Ryk byłego lwa”.

W pełnych próbach pod kierunkiem reżyserskim Z. Ziemińskiego komedia współczesna w 3 aktach M. Egan p. t. „Silna płeć” („The dominant sex”).

Kronika organizacyjna

DZIELNICA ŚRÓDMIEŚCIE. W piątek dn. 9 b. m. o godz. 7.30 odbędzie się Zebranie Dzielnicy z referatem tow. L. Winteroka na temat „Czy obniżka wartości złotego przyniosłaby Polsce ulgę?” Wstęp tylko dla członków.

POSIEDZENIE KOMITETU Dzielnicy odbędzie się w piątek dnia 9 b. m. o godz. 7-ej (punktualnie). SEKCJA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH P. P. S. Zebranie Sekcji Pracown. Umysł. P. P. S. oraz zaproszonych gości, odbędzie się w piątek dn. 9 b. m. ul. Warecka 7 II-gie piętro front o godz. 7 wiecz. Referować będą tow. tow. Majkowski i Zapasiewicz n. t. „Ruch Zawodowy Pracowników Umysłowych w Polsce”

PIĄTEK W piątek dn. 9 b. m. o godz. 7 w. na niższej podanych Dzielnicach, odbędzie się Zebrania dla członków i wprowadzonych gości z referatami na aktualne tematy.

WOLA-CZYTE — Wolska 44 ref. tow. Niedziałkowski M.

MOKOTÓW — Chocimska 23, ref. tow. Z. Ładkowski n. t. „Wybory w Łodzi”.

JEROZOLIMA — Chłodna 30, ref. tow. Antoni Podnieśński.

ANNOPOL — N-BRÓDNO — Białolecka 51, ref. tow. Rafał Praga.

CZERNAKÓW — Nowosielecka 1, ref. tow. Stan. Gajewski.

PRAGA — Brukowa 35, tef. tow. Jan Dąbrowski.

MARYMONT — ŻOLIBÓRZ — Krasieńskiego 10, ref. tow. dr. A. Próchnik.

DZIELNICA OCHOTA: W piątek dn. 9 b. m. o godz. 7 w. odbędzie się Walne Zebranie członków Dzielnicy Ochota. Obecność wszystkich członków Dzielnicy obowiązkowa.

Kacik radiowy

To'a Mankiewiczówna i Ludwik Lawiński

W czwartek 8.X o godz. 16.35 odbędzie się na Wystawie Radiowej koncert Małej Orkiestry Polskiego Radia pod dyr. Z. Górzyskiego, w którym udział wezmą znani artyści, ulubiency warsz. k. pub. i k. m. To'a Mankiewiczówna i Ludwik Lawiński. Piosenki Mankiewiczówny i arcywesołe monologu Lawińskiego przyjęte będą z radością przez liczne rzesze radiosłuchaczy.

Koncerty muzyki lekkiej

Czwartkowy koncert muzyki lekkiej, jaki nadaje Polskie Radio o g. 21.45 w wykonaniu Małej Orkiestry Polskiego Radia, urozmaici występami piosenek, które słuchaczom znane z nagrań i płyt, będą to: Olga Kamińska, Greta Turnay, Józef Korolkiewicz i recytator Henryk Ładosz.

O wczesniejszej godzinie bo o 15.15 zainteresować zwolenników dyskretnych i subtelnych melodii koncert z płyt w wykonaniu zespołu Sanderla duetu śpiewającego Pills i Tabet.

„Dzwon z Lamartin”

SLUCHOWISKO J. MEISSNERA „Katastrofa G-33” Janusza Meissnera, autora bardzo poczytnych nowel i powieści lotniczych, była jednym z najlepszych słuchowisk oryginalnych z pierwszego okresu rozwoju tej nowej formy dramatycznej. Po licznych dalszych scenariuszach, o tematach zawsze wspólnych, tym razem występuje Meissner z nowym słuchowiskiem k. m. o temacie malutkiego samolotu, który grozi wielkiej wojnie z jej atakami gazowymi. Dzwon, pochodzący ze zombardowanego kościoła, w okopach służby do alarmowania żołnierzy o zbliżającej się groźbie gazów trujących. Na tym tle rozgrywa się pełna tragicznego nęru akcja.

Słuchowisko nadane będzie na całą Polskę z Warszawy dn. 8.X o g. 19.

Z Ligi Narodów

Dnia 8.X o godz. 18.00 red. Aleksander Bregman, w raporcie zapozna słuchaczy z akcją naszej delegacji w czasie ostatniego posiedzenia Rady Ligi Narodów.

„Śluby panieńskie” w Teatrze Narodowym

Teatr Narodowy, zgodnie z tradycjami Pierwszej Sceny Polskiej, w najbliższym czasie włączy do swego stałego repertuaru arcydzieło polskiej komedji „Śluby panieńskie” Fredry, które będą najbliższą premją na tej scenie.

Reżyserię „Ślubów” prowadzi jeden z naszych najdosławniejszych znawców stylu Fredrowskiego, Stanisław Stanisławski.

T. U. R.

WYCIECZKA NA WYSTAWĘ PRZEMYSŁU METALOWEGO, ELEKTROTECHNIKI I RADJO-TECHNIKI.

Oddział Warszawski T. U. R. i R. T. T. Żoliborza organizują w niedzielę dn. 11 października r. b. o godz. 10.45 rano wycieczkę na Wystawę.

Koszt dla członków T. U. R. i R. T. T. 25 groszy, dla innych 35 groszy.

Zapisy i informacje w lokalu OKR. PPS., Długa 21, u tow. Mańkowskiego codziennie od godz. 2 popoł. do 8 wiecz.

Zbiórka uczestników w niedzielę o godz. 10.45 rano na Placu Unji Lubelskiej róg Polnej.

Na intencję złagodzenia obyczajów

W ubiegłą niedzielę odbyło się w kościele Matki Boskiej Częstochowskiej przy ul. Łazienkowskiej w Warszawie nabożeństwo „na intencję złagodzenia obyczajów ludzkich w stosunku do zwierząt”.

Tak głośno rozplakowane na mieście afisze.

Bardzo to chwalebne i piękne, że są ludzie, którzy myślą o zwierzętach, ale może by kto pomyślał o nabożeństwie na intencję złagodzenia obyczajów ludzkich w stosunku do ludzi?

Fatalny upadek

Na przystani żeglugi rzecznej „Vistula”, w czasie wychodzenia ze statku, wypadła i złamała nogę 60-letnia Zuzanna Zduńska — (Filtrowa 22), przy mężu. Pogotowie przewiozło Z. do szpitala Dz. Jezus.

Zamach samobójczy

Natalja Fronczakówna, lat 25, (Wspólna 56), otruła się cjankiem esencji. Pogotowie przewiozło desperatkę do szpitala Dz. Jezus.

Nasza Rubryka

FRANCUSKI perfect u rutynowanej specjalistki. Całkowity zakres gimnazjum. Przechodnia 5 m. 10.

MŁODA DZIEWCZYNA poszukuje jakiegokolwiek pracy w fabryce, w pracowni, w domu, lub przy dzieciach. Wiadomość do Administracji „Robotnika” dla B. K.

OGŁOSZENIA DROBNE

A. A. A. A. A.) TAPCZANY

higieniczne, automatyczne Fotele-łóżka, kanapy — łóżka system angielski, nowoczesne od zł. 80. Warunki dogodne. Wytwórnia „Polonia” Twar da 5, telefon 2-47-67.

A. A. TAPCZANY, OTOMANY

wszelkie roboty tapicerskie najnowsze fasony niedoścignionej trwałości — jedna „MEBELKO” Chł. wytwórnia dn. 42 front tel. 5-38-46. Uwaga: Przed kupnem wyrobów tapicerskich — sprawdź opinie firmy!!!

A.) MEBLE 100 ZŁ.

nie płać można mieć piękną sypialnię, gabinet. Salon lub jadalnię z cennych drzew egzotycznych, skromniejsze lecz solidne 50 miesięcznie. Kolosalny wybór. Urządzamy pensjonaty, kluby. Przyjmujemy obstarunki stolarsko-tapicerskie. Gwarancja solidności. długoterminowy kredyt. Ceny bezkonkurencyjne. Gotówka rabat. Zamieniamy stare na nowe. Radeleki, Nowy Świat 30 róg Pierackiego.

BIŻUTERJE, brylanty. KWITY

Łombaradowe kupuje, płaci wysokie ceny. Hefen, Miodowa 2

GUMowe wyroby, worki do gąbkę, rąkaczki, irygatory, gąbki i t. p. Z. Różycki, Marszałkowska 82, 8-to Krzyżka 19, Trębacka 3.

TAPCZANY meblowe 40—

otomany 60. — Kozetki 20—. Tamka 32, front.

FUTRA zapółdarmo. 20 złotych.

Bez zaliczek od miesięcznie. Męskie — damskie trzydziściennie. Lisy. Leszno 28

Pierwsza krajowa pralnia pierza Wytwórnia pościeli, wyprawy ślubne, niemowlęce, dostawy instytucjom. Marszałkowska 119. 2-48-11. Dąkowskiego.

Elektro - Radio - Sport Grochow ska 15 tel.: 9-50-52, 10-37-15, dostarcza aparaty „Hornophon”, „Philips”, „Telefunken” i patefony na raty. Przyjmuje pożyczki państwowe.

WYŚMIENITE WĘDLINY

Specjalność firmowa za 1 kg.

Kielbasa czosnkowa	zł. 1.50	Kielbasa pieczona sucha	2.60
„wieska sucha	2.20	Wątrobianka pomorska	2.50
„litewska sucha	2.40	Półdłwica wołyńska	2.60
Metka poznańska	2.80		

Wędliniarnia „BACON EXPORT GNIEZNO” Sp. Akc. Warszawa, ul. Wolska 7, telefon 2-07-85

O.K.R. P.P.S., Okr. Wydział Młodzieży P.P.S., Robotniczy Sportowy Komitet Okręgowy

organizują na zakończenie „Tygodnia Młodzieży” w niedzielę dnia 11-go października r. b. o godz. 11 rano w sali teatru „Ateneum” ul. Czerwonego Krzyża 20

Wielką Akademię Młodzieży

na program złożą się przemówienia, występy sekcji dramatycznych Kół Młodzieży P. P. S., chóru Zw. Drukarzy, orkiestry Zw. Użył. Publ. oraz artystów teatrów warszawskich.

MŁODZI, STAWCIE SIĘ LICZNIE!

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Panowie w cylindrach” z Fred Astaire i Ginger Rogers.

APOLLO: „Jadzia” ze Smosarską.

ANTINEA: „Ostatnie dni Pompei”.

AMOR: „Pieśń nad pieśniami” i „Wesoła wdówka”.

ARKON: „Mała mateczka” i „Srebrne ostrogi”.

AS: „Annapolis”.

ATLANTIC: „Pasteur” z P. Munim.

BAŁTYK: „W blasku słońca” z Kiepurą.

BIS: „Kocham wszystkie kobiety” (Jan Kiepur) i „Szkarłatny kwiat”.

CAPITOL: „Trędowata”.

POCZ. 4, 6, 8, 10

„TRĘDOWATA”

W rol. główn.

Elżbieta Barszewska

Franciszek Brodniewicz

CASINO: „Fredek uszczęśliwia świat”.

POCZ. 4, 6, 8, 10

CASINO

Najweselejsza polska komedia

„FREDEK USZCZĘŚLIWIA ŚWIAT”

Halama, Czapliski, Wesołowski, Orwid.

Kondrat, Fertner

Kupon 150 part. 109 balk.

COLOSSEUM MAŁE: „Dzień wielkiej przygody”.

CORSO: „Kwiat Hawaj” i rewja.

CZARY: „Potępienie” oraz nadprogram.

FAMA: „Zaloga”.

FILHARMONJA: „Jedna z tysięcy”.

FLORIDA: „Tygrys Pacyfiku” i „W kramie wiecznego uśmiechu”.

FORUM: „Ostatnie dni Pompei” i „Mecz bokserki Schmelling—Louis”.

ELITE: „Osaczona” i „Kapitan Blood”.

EUROPA: „Marja Stuart”.

GDYNIA: „42-ga ulica” i rewja.

HOLLYWOOD: „Rozwód z przeszkodami”.

POCZATEK o godz. 6, 8, 10 w niedzielę i święta o 4

Rozwód z przeszkodami

W rol. gł. AMY ONDRA

Humor Dowcip

Temperament

ITALIA: „Marja Baszkirczew” i datki.

KOMETA: „Prawo do szczęścia”.

Kino-Teatr

ul. Chłodna 49, tel. 6-48-51.

Genjalna kreacja Janet Gaynor

Warnera Baxtera w wielkim filmie

„Prawo do szczęścia”

Reżyser HENRY KING

REWJA

HELIOS: „Róża” i dodatki.

LOS: „Ucieczka”.

MASKA: „Na zgłoszczach szczęścia” i „Rapsodia Bałtyku”.

MAJESTIC: „Ostatni poganin”.

MASKA: „Folies Bergères” i „Mezyczyni wola meżatki”.

METRO: „Żona 2 meżów” i rewja.

MEWA: „Wesoły Donżuan” i „Kochaj tylko mnie”.

MINERWA: „Człowiek dwóch światów” i „Bez honoru”.

MUCHA: „Wielki czarodziej” i „Wszystko dla zwycięzcy”.

NOWA TOMBOLA: „Zew krwi” i „Za chwilę szczęścia”.

KINO MIEJSKIE — „Mały król”.

KINO MIEJSKIE

Pocz. 6, 8, 10. Święta 4, 6, 8, 10

„MAŁY KRÓL”

Mc. Laglen. Fr. Bartholomew.

Urzędnicze 50 gr. I miejsca

(za wyjątkiem premier i świąt).

OKO PRASKIE: „Pokusa”.

PAN: „Bolek i Lolek”.

Ki- no

PAN P. 4, 6, 8, 10

Adolf DYMSZA

w komedji